

NASLOV—ADDRESS:

Glasillo K. S. K. Jednote
6117 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio.

Telephone: HRADSKO 2913

LETOS

obhaja naša Jednota
25-letnico poslovanja
mladinskega oddelka
v ta namen naj vsako
krajevno društvo marij-
vo agitira za ta oddelek.

GLASILLO K. S. K. JEDNOTE

DELLO OFFICIAL ORGAN ISPOBRANJA
OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Kranjsko - Slovenska
Katoliška Jednota

je prva in najstarejša
slovenska bratska pod-
porna organizacija v
Ameriki

Posluje že 48. leto

GESLO KSKJ. JE:

"Vse za vero, dom in
narod!"

Entered as Second Class Matter December 15th, 1923, at the Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of August 24th, 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1102, Act of October 3rd, 1917. Authorized on May 22nd, 1933.

NO. 19 — STEV. 19

CLEVELAND, O., 14. MAJA (MAY), 1941

VOLUME XXVII. — LETO XXVII.

ZAKLJUČEK JEDNOTNIH KEGLJAŠKIH TEKEM

Kako sijajno je potekla od 24. do 27. aprila v Chicagu se vršča 14. redna kegljaška tekma Osrednje zapadne Zveze naših Jednotnih kegljačev, je bilo na tem mestu že poročano, ta ko so bila tudi vsa imena zmagovalcev že priobčena.

Ravno isti čas se je vršila tudi v Pittsburghu, Pa., osma redna kegljaška tekma Zveze naših pennsylvanskih kegljačev. V isti so zmagale nastopne skupine in posamezniki:

Ambridge Boosters so podrla 2347 kegljev.

Odrasli (Past 40), skupina društva št. 50 podrla 1691 kegljev.

Dvojica: John Kambič in John Coghe, 1051.

Posameznik P. Prezich, 539.

Najboljši kegljač Josip Kam- 1591.

Ženske skupine

Pitt Boosters, 1864.

Odrasle: skupina društva št. 81, 1491 kegljev.

Dvojica: Ahna Labas in Ana Tumminello, 862.

Posameznica, Stephanie Eu- 442.

Najboljša: Ana Tumminello, 1259.

TEKMA V CLEVELANDU

Od 9. do 11. maja se je vršila v našem mestu sedma redna kegljaška tekma Zveze obhajskih Jednotnih kegljačev. Ista je glede števila tekmovalcev prekosila vse dosedanje, kajti kegljalo je 57 skupin ali 285 tekmovalcev.

Na St. Clair-Eddy kegljišču je bilo omenjene dni zelo živahno, posebno ob večerih in v nedeljo popoldne. Poleg številnih naših lokalnih skupin so kegljale tudi skupine iz Barbantona, Youngstowna, Loraina Canonsburga, Chicaga, Waukegana in Jolieta.

Zmagali so sledeči:

Skupina društva sv. Stefana, št. 1, Chicago, Ill., 2728.

Dvojica: A. Sluga in F. Sluga, člana društva sv. Stefana, št. 1, Chicago, Ill., 1170.

Posameznik: Louis Schuster, član društva št. 63, podrl 643 kegljev.

Najboljši kegljač: A. Kristof, član društva št. 101, podrl 1796 kegljev.

Skupina odraslih (Past 40)

V tej skupini je zmagala skupina kegljačev društva sv. Jozefa, št. 169.

Skupina mladinskega oddelka

V tej skupini je zmagala skupina kegljačev društva sv. Jozefa, št. 169.

Ženske skupine

Članice društva št. 162 (Slapnik Florist), 2240.

Dvojica: M. Leskovec, A. Poželnik, društvo št. 162 podrla 947 kegljev.

Posameznica: Fr. Globokar, društvo št. 150, podrla 553 kegljev.

Najboljša: Antonia Tanko, društvo št. 162, podrla 1473 kegljev.

Natančno poročilo o kegljanju ostalih skupin je objavljeno na današnji Our Page.

V soboto zvečer se je vršila v Slovenskem narodnem domu v Newburghu kegljačem v počast

sijajna plesna zabava, istotako v nedeljo zvečer v Twilight dvorani na našem St. Clairju. Mladina je vsako dvorano dočela napolnila brez kake druge posebne reklame.

Z zanimanjem smo v nedeljo popoldne opazovali kegljanje skupine glavnih odbornikov: brat Zalar, brat, Slana, brat Dr. Oman, brat Pezdirtz in brat Stanley Zupan, ki je nadomestoval urednika Glasila. Prvo kroglo je na kegljišču št. 13 zalučal brat Zalar in spretno podrl vse keglje. Dr. Oman je levičnik, pa so mu vseeno keglji dobro padali na tla.

Za tako velik uspeh naše letošnje Jednotine kegljaške tekme zasluži vse priznanje tozadavni pripraviljalni odbor, obstoječ iz brata Louis Schuster, predsednik; Joseph Kozar, tajnik, in Louis J. Zgonc, pomožni tajnik. Teh je osobita zasluga, da je ta tekma in vsa prireditve tako izpadla ne samo v moralnem, ampak tudi v finančnem oziru.

NAZNANILO

S tem naznanjam, da je bila redna seja Ohio KSKJ Booster kluba za tekoči mesec maj za nedoločeni čas odložena. Kdaj se ima ista vršiti, bo pravočasno v Glasilu naznanjeno.

Mary E. Polutnik,
tajnica kluba.

NIKOLA TESLA JE IZPOLNIL SVOJ IZUM SMRTNIH ŽARKOV

Jugoslavanski rojak Nikola Tesla je izpolnil svoj izum tako imenovanih "smrtnih žarkov." Pravi, da z njimi lahko ustavi delovanje letal na daljavo 400 kilometrov. Stroški za potrebne priprave bi znašali dva milijona dolarjev. Stroji bi lahko bili izdelani v nekaj mesecih. Po tem času bi bila Amerika dočela zavarovana pred vsakim tujim napadom. Tesla je iznajdbo ponudil v nakup vladi Združenih držav, piše "New York Times."

Največja smodnišnica na svetu

V bližini mesta Charlestown, v Južni Indijani so pred kratkim dovršili ogromno smodnišnico, katere razna poslopja in tvornice se nahajajo na 5,500 akrih. Ta ogromen projekt vlade Združenih držav, ki je veljal \$86,548,000, bo sedaj upravljal znana du Pontova korporacija, ki ima ondaj zaposlenih 10,000 delavcev. Na dan se lahko producira 600 tisoč funtov brezdimnega smodnika, kar zadostuje za en milijon mož močno armado.

Navedena smodnišnica je največja na svetu.

JUGOSLOVANSKI RUDNIKI V NEMŠKIH ROKAH

New York.—Berlinsko radijsko poročilo, prestreženo tukaj, se je glasilo, da so Nemci prevzeli rudnike bakra v vzhodni Jugoslaviji. Ti rudniki, najbogatejši v Evropi, se nahajajo pri Zaječaru nedaleč od bolgarske meje.

Jugoslavanski pomožni odbor v Ameriki organiziran

Minulo soboto, dne 10. maja dopoldne in popoldne se je vršila v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju v Clevelandu prva konferenca ali sestanek odbornikov vseh treh sekcij Jugoslavanskega pomožnega odbora v Ameriki v svrhu združenja in medsebojnega sodelovanja. Zastopani so bili odborniki Hrvatske Bratske Zveze, Srbskega Narodnega Saveza in Srbskega podporna Saveza Edinstvo in zastopniki naših slovenskih podpornih organizacij, in sicer: Ameriška bratska zveza po Janko N. Roglju, Kranjsko slovenska katoliška jednota po Josip Zalarju, Slovenska narodna podpora jednota po Vincenc Cainkarju, Slovenska dobrodelna zveza po John Gorniku in Frank Surtzu, Slovenska ženska zveza po Josephini Erjavci in Albini Novak, Slovenska svobodomiseln podpora zveza po Vatro Grillu in Zapadno slovenska zveza po Johani Mervar.

Zborovalo se je od začetka do konca v pravem narodnem in sobratskem duhu. Tako je bil sestavljen načrt poslovanja centralnega odbora te nove narodne organizacije, in bila je odobrena resolucija sekcije, katero je sestavljal in prečital Mr. Janko N. Rogelj, glavni predsednik ABZ. To je bilo prvo slično zborovanje zastopnikov vseh jugoslavanskih podpornih organizacij v naši zgodovini.

Glavni namen tega odbora bo gmotno pomagati našim nesrečnim sobratom v Jugoslaviji, glede politične pomoči se bo sodelovalo z ameriško vlado.

Sejo je jako spretno vodil senator William M. Boič, podpredsednik HBZ, kot zapisničar ali tajnik je bil pa Mr. Janko Kovač, glavni tajnik HBZ.

V centralni odbor so bili izvoljeni sledeči: Glavni predsednik je senator William M. Boič, prvi podpredsednik Vincenc Cainkar od SNPJ, drugi podpredsednik Simon Vrličić (Srb), tajnik Janko Kovač (Hrvat), prva podtajnica Marie Prislund, drugi podtajnik Branko Pekić (Srb), blagajnik Josip Zalar.

Direktorjem so bili izvoljeni: John Gornik od SDZ, Leo Jurjevec od ZSZ, Vatro J. Grill od SSPZ, John Ermenc od Jugoslavanske zveze Sloge, Frank Vidic od sv. Družine; odbor za publikacije: Janko N. Rogelj, Milan Marinković (Srb), in Mihael Horvat. Temu odboru so dali ime Jugoslav Relief Committee of America.

Natančen zapisnik tega zborovanja sledi prihodnjič.

TRUPLO POKOJNEGA JOŽETA KASTELICA NAJDENO

Iz Puente del Inca v Južni Ameriki poročajo, da so v višini 5,400 metrov našli truplo našega izseljeniškega duhovnika Jožeta Kastelica, ki se je pred letom ponesrečil, ko je s Linko ekspedicijo skušal doseči vrh Akonkague. Truplo pokojnika je bilo preneseno z gore v Puente del Inca.

Nova registracija vojaških novincev

Washington, D. C., 8. maja.—Vlada je izdala odredbo, da se ima vršiti letos dne 1. julija zopetna registracija vojaških novincev, toda samo onih, ki so lanskega 16. oktobra dopolnili 21. leto; starejši naborniki ne bodo v tem oziru prizadeti. Tozadevno proklamacijo bo predsednik Roosevelt izdal kmalu.

Že registrirani starejši naborniki bodo izzeti

Washington, D. C., 12. maja.—Pomožni ravnatelj nabornega službovanja brigadni general Louis B. Hershey je podal danes svojo izjavo, da se ne bo v bodoče k vojaškemu vezbanju jemalo nabornike v starosti od 26. leta naprej, pač pa samo od 21. do 26. leta. Tozadevni odlok bo kmalu objavljen. General Hershey je mnenja, da bo imela vlada dovolj mladih novincev na razpolago, osobito še po prihodnji registraciji, vršči se letos 1. julija.

NAPREDEK KATOLICANSTVA V AMERIKI

V New Yorku izdaja neka tvrdka vsako leto uradno statistiko o gibanju katolicanstva v naših Združenih državah. Iz poročila za leto 1940 posnemamo sledeče: Vseh vernikov-katolikov v območju Združenih držav, Alaske in Havajskega otočja je bilo koncem minulega leta 22,293,000 ali za 889,965 več nego pred enim letom.

V bostonski nadškofiji je bilo največ (456,023) prirastka, v čikaški pa 136,110. Nadškofije z več kakor en milijon vernikov so tri: Chicago 1,536,100, Boston 1,500,382 in New York 1,004,173.

Katoliška Cerkev šteje v naši deželi dva kardinala, v Bostonu in Philadelphiji, 21 nadškofov, 122 škofov, 35,839 duhovnikov posvetnih in redovnikov, 7,762 redovnih bratov in 152,159 različnih redovnic brez aspirank ali postulantek. Število duhovnikov se je lani pomnožilo za 1,927. Cerkvenih občin ali fara imamo 13,224 in 19,120 cerkva. Število cerkva je naraslo lani za 388.

AMERIŠKA VLADA UNICUJE TUJO PROPAGANDO

Zadnja leta se tudi propaganda v naši deželi (Ameriki) vedno bolj in bolj širi, za kar se v obče vporablja pošta. Ta propaganda prihaja v raznih tiskovinah ali iz inozemstva, ali se pa isto ustvarja ter razširja tukaj, po gotovih propagatorjih.

Da se to kvarno propagando saj nekoliko omeji, je kongres naših Združenih držav nedavno določil, da morajo biti vsi tuji agenti registrirani pri washingtonski vladi, kar se pa ni še v celoti izvršilo. Vseeno je poštna oblast po nasvetu justičnega oddelka lani od decembra zaplenila in uničila že nad 15 ton tiskane propagande. Zdaj pa nameravajo v kongresu tozadevno postaviti še bolj poostri in docela vstaviti vsako tujo propagando, katero bi se pošiljalo po pošti.

Hitlerjev naslednik pobegnil v Anglijo

London, 11. maja.—Rudolf Hess, star 47 let, nacist št. 3, Hitlerjev zaupnik in njegov naslednik je sinoči v svojem lastnem aeroplanu pobegnil iz Nemčije ter pristal na neki farmi blizu mesta Glasgow na Škotskem. Podal se je iz mesta Augsburg na Bavarskem ter na ta način preletel razdaljo 800 milj v štirih urah. V Augsburgu je ostavil svojo soprogo in enega otroka.

V bližini Glasgowa se je spustil s padalom na tla, pri čemer si je zvinil nogo.

Neki škotski farmer je opazil goreče letalo in tekkel takoj nedaleč od svoje hiše na lice mesta, kjer je našel tujega (nemškega) letalca in ga odvedel na svoj dom. Ker ni imel farmer drugega orožja pri rokah, je vzel v obrambo svoje vile za seno. Rešeni letalec, ki je bil popolnoma razorožen, se je najprvo izdal za Homerja, kasneje je pa povedal svoje pravo ime, da je Rudolf Hess.

Kasneje se je Hess baje izrazil, da je prišel na Angleško iz lastnega nagiba, da bi človeštvu pomagal in ga rešil v sedanji vojni. Baje se je Hess spril s Hitlerjem, ker Hess ne odobrava komunizma ali zveze Nemčije z Rusijo. Morda bo podal kaj važnih tajnosti Hitlerja.

Leta 1923 je bil Hess v zvezi s Hitlerjem, ko sta v Monakovem hotelu strmoglaviti nemško vlado; tako je bil tudi ž njim vred nekaj mesecev v ječi, kjer je Hitlerju pomagal pisati zelo znano knjigo "Mein Kampf".

Ko je Hitler leta 1933 prišel na krmilo nemške vlade, je Hessa imenoval za svojega osebnega pomočnika; če bi pa Hitler umrl, je Hessa določil po smrti feldmaršala Goeringa za svojega naslednika.

Hessov beg je povzročil po celem svetu veliko senzacijo. Morda isti znači pešanje moči nacijske stranke in Hitlerja.

POLDRUGI MILIJON MRTVIH V IN RANJENIH

Francosko-ameriški komiteje v francoskih listih objavil spomenico, v kateri navaja, da je Francija po podatkih, ki izvirajo iz uradnih virov, v vojni z Nemčijo imela 1,000,000 mrtvih in ranjenih. Radi teh ogromnih izgub, pravi spomenica, je bila Francija pač upravičena skleniti separaten mir z Nemčijo in Italijo.

Italijanski listi pa zavračajo navedbe te spomenice in pravijo, da ti podatki o izgubi niso resnični, ker je popolnoma izključeno, da bi bila utrpela Francija v tem kratkem času tako ogromne izgube. Najprej bi bilo treba urediti nemške izgube, ki so po poročilu vrhovnega poveljstva znašale od 10. maja pa do dneva premirja s Francijo skupno samo 150,000 mož. Ker so bili Francozi v defenzivi, je stvarno nemogoče, da bi imeli večje izgube, kakor Nemci, ki so napadali.

AGITIRAJTE ZA MLADINSKI ODDELEK!

PRVA ZVERSTVA NACISTIČNE OKUPACIJE V BELGRADU

Washington, D. C., 6. maja.—Dopisništvo Centralnega tiskovnega urada pri kraljevem poslaništvu v Washingtonu dostavlja z namenom, da osvetli sisteme in metode Hitlerjevega "novega reda" in njegove uporabe v podjarmljenji Jugoslaviji, izseljeniškega tisku sledeča dejstva, dognana na podlagi uradnih poročil kraljevske jugoslavanske vlade:

1.—Nemško vojaško poveljstvo ni poslalo vseh arbskih ujetnikov v koncentracijska taborišča na Nemško, ker so jako veliko število ujetih Srbov ubili Nemci še v ujetništvu samem na mestu, kjer so bili ujeti.

Gornje poročilo, ki ga nam je dostavila kraljeva vlada odnekod z Bližnjega Iztoka, so potrdili očitvidci, ki se jim je posrečilo pobegniti preko Grčije v Egipt.

2.—Ko so nemške čete prišle v Belgrad, so začele s sodelovanjem predstavnikov GESTAPA zapirati meščane na debelo, v prvi vrsti otroke od 11. leta naprej. Otroci so bili nemudoma na najsurovejši in najstrašnejši način odgnani na Nemško. Na poti so z otroci postopali z nezaljšanim sadizmom. Ves čas šestdnevnega potovanja v Nemčijo niso mogli slabotni otroci okusiti ne kruha, ne vode. Vsled pomanjkanja hrane so se morali otroci na poti v koncentracijska taborišča na Nemškem hraniti s korenjem in travo, če je sploh bilo kaj tega. Znano nacistično in germansko barbarstvo se kaže v vsej svoji brutalnosti tudi v tem slučaju, kjer se niso vposestevale niti skrajne meje človeškega sočustvovanja—ljubezni do nedolžnih otročičev.

Hitler, ki je hotel na nezaljšani način kaznovati Jugoslavijo v bombardiranju "odprtega mesta" Belgrada, je hotel s tem trpinčenjem in izgnanstvom belgrajskih otrok kaznovati doljubno jugoslavansko mladino, ki je manifestirala k državnemu prevratu generala Simovića od dne 27. marca, 1941. Znano je, da se je belgrajska mladina z vseh šol, zlasti pa z belgrajskih gimnazij dejansko udeležila belgrajskih manifestacij za Združene države ameriške in demokracije. Hitler se je v svojem tako zvanem "upravičenem srdu" odločil odtrgati otroke od staršev, da bi tako pustil kakor v Pragi in Varšavi središča narodnega življenja brez drugega rodu, brez naslednikov. To postopanje je nezaljšano v zgodovini osvajalcev in tiranov. Ono kaže najmočnejše nemško barbarstvo.

3.—Poglavarja srbske pravoslavne cerkve, patrijarha dr. Gavrila Dožića so dale nemške okupacijske oblasti ujeti na nezaljšani način v Belgradu. Nemški vojaki so se drznili vdreti s silo skozi zaklenjena vrata v zasebno stanovanje y patrijarhiji, ko so razbili vrata s kopiti svojih pušk. Nemški vojaki so prijeli tega poglavarja, ki je ostal v Belgradu, da deli usodo s svojim narodom v

tragičnih casih, ki so ga zadeli. Znano je, da je igral patrijarh za časa zadnjih usodnih dni v Belgradu vlogo čuvarja narodnih idealov in narodne samostojnosti.

Z ujetjem patrijarha se začne likvidacija vseh narodnih ljudi v Jugoslaviji, da se pusti po običajnem nemškem sistemu dežela brez voditeljev, brez razumnih in brez narodnih prvakov. Sistem, na katerega je bil naš narod navajen v zgodovini, a s katerim se Hitlerju ne bo posrečilo streti volje in prizadevanja naroda za osvojenje svobode.

Značilno je, da je tudi nemški radio objavil vest o ujetju patrijarha.

POLOŽAJ JUGOSLOVANSKEGA BRODOVJA

Washington, D. C., 7. maja.—Dopisništvo Centralnega tiskovnega urada prejema od poslaništva kraljevine Jugoslavije v Washingtonu sledečo izjavo o položaju našega brodovoja v inozemskih vodah:

"V zvezi z nedavno objavljenimi vestmi v američkem tisku o nekih neljalnostih poedinih članov posadk na jugoslavanskih ladjah, ki so sedaj v inozemskih vodah, je kraljevemu poslaništvu mogoče izjaviti, da ni doslej zabeležen še niti en tak slučaj.

"Takoj nato, ko se je začela vojna, je jugoslavanska kraljeva vlada naročila vsem jugoslavanskim ladjam, naj oidejo v luke Združenih držav ameriških. Kraljeva vlada je obenem objavila mobilizacijo moštva ter vzela v posest vse ladje jugoslavanske trgovske mornarice. Res je po završetku vojaških operacij italijanska vlada izdala naročilo vsem jugoslavanskim ladjam v inozemskih vodah, naj nemudoma razobesijo italijansko zastavo, odplujejo v južnoameriške luke ter se tam dajo na razpolago, oziroma predajo nemškim ali italijanskim konzulom. Ali niti ena jugoslavanska ladja se ni pokorila tej odredbi. Le ladja "Tomislav", ki je bila tačas v Šangaju, je bila siloma prevzeta od tamošnjega laškega konzula. Posadke drugih ladij so pri tisti priči izjavile svojo vdanost in zvestobo kralju Petru in kraljevi vladi.

"Ze misel na zamenjanje zastave sama je bila odbita z ogorčenjem. Pretežna večina posadk so Hrvatje, ki so se takoj ponudili jugoslavanski vladi na razpolago ter izjavili svojo odločitev za to, da sodelujejo v borbi do končne zmage in osvobojenja Jugoslavije.

"Kraljevo poslaništvo je ob sodelovanju z lastniki ladij, zapovedništvom in predstavniki posadk izdelalo nove dogovore dela in nove plače po predlogih, ki so jih predlagala moštva. V nekaj slučajih je prišlo do nekih neprilik, ki so pa bile izključno le materialnega značaja. Vprašanja političnega značaja niso dovedla do nikakršnih nesoglasij."

DRUŠTVENA NAZNANILA

Društvo sv. Jožefa, št. 57, Brooklyn, N. Y.
O naši zadnji veselici. Zahvala.
Razno.

Naše društvo je priredilo dne 20. aprila igro in veselico, ki je bila prav dobro obiskana. Pred igro "Županova Micka" je naš predsednik brat John Cveticovič v lepih besedah pozdravil vse navzoče. Rekel je zaeno, da pogreša še nekaj naših članov, ki so menda izostali iz gotovih vzkov in dali drugim priložnost. Nato je govoril o bratu John Kerkovich Jr. zaigral nekaj komadov na svojo harmoniko, nakar je nastopil Brooklynski tamburaški zbor pod vodstvom Mr. Harry Gerjoviča. Ta dobro izvežban zbor je tudi žel mnogo aplavza. Po dovršeni igri v dveh dejanjih je sledila prosta zabava.

Tem potom se naše društvo lepo zahvaljuje vsem udeležencem, vsem našim prijateljem in znancom. Posebna hvala pa našim članom in članicam za udeležbo in pomoč pri delu, osobito veseljenemu odboru; igralcem in igralcem pod vodstvom brata Jack Pishkurja, tudi temu gre vsa čast za njegovo dobro delo, tako tudi gospem Pauline Curli in Albini Potočnik, bratu Kerkovichu Jr. in našim tamburašem.

Med odmori se je delilo srebrne dolarje slededim trem srečnim: Frank Žagar, Frances Marčun in Joseph Gergurčić; posebne denarne nagrade vsled udeležbe so pa dobili sledeči: Joseph Duzzi, Mrs. A. Klarich, Louis Palcic in naš newyorški župnik Rev. Pij J. Petric.

Čul sem, da je teta "štorklja" pred zadnji teden letala tunaokoli, pa se je kar z dvojčki ustavila pri sobratu Louis Rupniku Jr., njemu in soprogji je pustila kar dvojčice; mati in novorojenke se počutijo dobro. Upam, da se bo število članov našega mladinskega oddelka s temi dvojčkami pomnožilo.

Potem se je pa teta "štorklja" vrnila nazaj v naš Ridgewood, pa je obdarovala družino Mr. in Mrs. Frank Starha tudi s fletno punčko; ponosen oče je tudi član našega društva. Naš Frank se je baje jezil, čemu se ni štorklja že prej pri njemu z dvojčkami ustavila. Ker je pa Lojze Rupnik precej velik, se je pa gotovo ta čudna ptica njegovemu nahanju z rokami prej odzvala. Naše čestitke srečnim staršem.

Več navzočih je na naši zadnji veselici vpraševalo, da kje sta brata Anthony Omerzu in Louis Rupnik Sr., ker se vedno naših prireditelj udeležujeta. Nikar ne mislite, da so bili oče Rupnik doma in gledali dvojčke (vnučkinje), na katere so zelo ponosni; toda bili so istočasno v bolnišnici; upam, da se kmalu domov vrnejo, tako tudi brat Anthony Omerzu. Obema želimo, da bi kmalu okrevala.

Zvedel sem tudi, da bo naš sobrat Joseph Staudohar v Worcester, N. Y. imel obiskovalce za en teden in sicer bodo to: Mr. in Mrs. Marcus Supancic iz Forest Hills in Mrs. Kennedy s svojima hčerkama Constance in Eugene; Mrs. Kennedy je hčerka Supancičevih.

Toliko za danes, če bo še kaj posebnega, se pa še oglasim. S pozdravom, Joseph J. Klun, poročevalec.

Društvo Vitezi sv. Mihalja, broj 61, Youngstown, O.

Javljam vsemu članstvu našeg društva, da će se održavati naša dojučna sjednica na 18. maja točno u 2 sata posle podne kakor običajno. Na ovu sjednici ste pozvani u što većem broju, jer na istoj ćemo imati već

važnih stvari riješiti, isto i račune ako bude moguće za prošle tri mjeseca. Isto ćemo imati govor za naš piknik, kojeg smo nakonili imati na 22. juna.

Dalje opominjam duuguvoće članstvo, koje je ostalo dužno na ovoj sjednici uplate po mogućnosti, jer inače budem prisiljen sve one, koji ne budu plaštili svoga duga, da ih suspendiram.

Dalje videli ste u zadnjom Glasilu broj 17 da je nastala naša kampanja 1. maja; lepe nagrade za svakoga tko će raditi u ovi kampanji, onda ajdimo na rad!

Sa bratskim pozdravom, Imbro Mavracić, tajnik.

Društvo sv. Srca Jezusovega, št. 70, St. Louis, Mo.

Cenjeno mi članstvo! Kakor vam je gotovo znano, se je z dnem 1. maja začela naša jubilejna kampanja. Nagrade za vsa trud v pridobivanju članstva so lepe ali primerne; niso pa nagrade vse, kar je važno! Naš obstoj kot narodna skupina v teh burnih časih nam mora biti vedno pred očmi; tako tudi ne smemo pustiti naše sv. vere v nemar. Za vse to se bomo borili, ko bomo v tej kampanji pridobivali novo članstvo za našo K. S. K. Jednoto.

Torej dragi mi, na noge! "On to Chicago" je geslo te kampanje. Katéri izmed nas bo časten gost prihodnje Jednotne konvencije leta 1942 v Chicagu, Ill.? Dragi mi čitatelj, če hočeš, si prav lahko baš ti ona srečna oseba.

Naj še pri tej priliki omenim, da je bil naš dosedanji društveni zdravnik Dr. J. A. Virant pozvan v vojaško službo za dobo enega leta in sicer se nahaja v Jefferson Barracks, Mo. Poiskati ali dobiti nam bo torej treba drugega zdravnika; kakor hitro mogoče vam naznanim ime istega. Dr. Virant je že drugi član našega društva, ki nosi vojaško suknjo, prvi je bil poklican brat Nicholas Sestric.

Pred zadnji teden smo imeli tukaj v St. Louisu izrednega častnega gosta, in to slovenskega duhovnika, brata našega pomožnega glavnega tajnika, č. g. Rev. Mihal Železnikarja, župnika iz Aledo, Ill. Ker se je Father Železnikar mudil tukaj na duhovnih vajah, je bil njegov čas z malo izjemo v ta namen porabljen, ter mi je bilo nemogoče ga spoznati z večino naših rojakov. Samo članice tukajšnje podružnice št. 42 SZZ so bile malo presenečene, ko je njih blagajničarka sestra H. Skoff Rev. Železnikarja za novega člana predstavila na njih seji. Seveda, zapriseči ga niso hotele, ampak ni bilo zaradi tega kakor je izgledalo nič slabe volje. Upam, da je bilo kratko bivanje v našem mestu dovolj privlačno za Rev. Železnikarja, da nas bo še v bodoče rad obiskal. Dobro nam zopet došel!

Na bolniški listi nimamo zdaj nobenega. V kratkem se zopet oglasim. S sobratskim pozdravom, Anton J. Skoff, tajnik.

Društvo Marije Čistege Spočetja, št. 80, South Chicago, Ill.
Naznanilo o premembni naših sej

S tem naznanjam vsem članicam našega društva zaključek naše zadnje seje, da se bodo sedaj v poletnem času naše redne seje vsršile vsako tretjo sredo v mesecu zvečer ob osmih namesto tretje nedelje.

Prihodnja seja bo torej tretjo sredo, dne 21. maja zvečer, kar izvolite vpoštevati. S pozdravom, Louise Likovich, tajnica.

Društvo Marije Sedem Žalosti, št. 81, Pittsburgh, Pa.

Članicam našega društva na-

snanjam, da se bo vršila prihodnja seja v nedeljo, 18. maja. Na tej seji bomo imele par važnih točk na dnevnem redu.

Vsem onim našim članicam, ki se niso udeležile zadnje seje, naznanjam sklep iste, da priredimo dne 21. maja Card party v korist naše blagajne in sicer v cerkveni dvorani, začetek ob 8. uri zvečer. Pripravljajni odbor že danes prijazno vabi vse članice in vse naše prijateljke k obilni udeležbi.

Članice, ki še niste nam dale kakega daru že dolgo časa, ste prošene, da prinesete sedaj kak dar, da ne bomo proslile vedno ene in iste članice. One članice, ki so obljubile "prize," so prošene, da jih izvolite pravočasno prineesti kakih odbornikov našega društva, ali pa na sejo.

K sklepu vas še prosim, da bi prihajale na mesečne seje v lepem številu in redno; tako tudi, da bi svoj assessment točno plačevale. Pozdrav, Anna Solomon, predsednica.

Društvo sv. Jožefa, št. 110, Barberton, O.

Vsem članom našega društva se uradno naznanja, da prihodnja redna društvena seja se vrši na podlagi sklepa zadnje glavne seje v petek večer pred tretjo nedeljo, to je 16. maja, začeni ob sedmi uri zvečer in to se bo vršilo skozi celo poletje je končavi s mesecem septembrom. Vsi člani ste naprošeni, da blagovolite v vpoštevati in da se sej polnoštevilno udeležujete, zlasti ste pa naprošeni, da se vsi udeležite društvene seje v mesecu maju, ker na tej seji imamo nekaj zelo važnega za skleniti, namreč dobili smo prošnjo od naše farne uprave, da bi društvo kaj darovalo za novo cerkev, zaradi tega vas prosim, da se vsi udeležite imenovane seje in da poveste svoje mnenje zaradi tega, da ne bo pozneje kakega brezpotrebne govorenja ali prerekalja.

Vas vse skupaj bratsko pozdravljam, Joseph Lekšan, tajnik.

Društvo sv. Mihalja, broj 163, Pittsburgh, Pa.

O smrti moje supruge. Zahvala

Javljam svima članoma i članicam našeg društva i članstvu KSKJ i svima čitateljima našega Glasila diljem Amerike i inozemstva žalosno vijest, da je nemila smrtna kosa pokosila iz naše sredine prvu članicu, sestru Doru Brozenič, to jest moju milu i dragu suprugu 1. aprila, 1941.

Pokojna moja mila supruga bolevala po pa dana duže vremena od krvne boljesti, a nakon 2. marca je legla u krevet in strogo obolila od vrućine i pljućnice. Da nije bila tako jaka, da bi se njezino srce moglo boriti sa pljućnicu, boljevala je doma tri tjedne, a posle zamolila da ide u špital, kamor bila odpeljana 25. marca, i nakon sedam dana, na 1. aprila ujutro zaklopila svoje trudne oči za uvijek.

Sprovod se je vršio po crkvevim obreda 4. aprila iz pogrebneog zavoda Joseph Paris in Filip Labuš pak mimo vlasne kuće na jedumpat tri sv. mise po svećenicima Rev. A. Žagar, Rev. S. Lončar i Rev. A. Nežić. Posle sv. mise u crkvi Father A. Žagar sprogovorio mile, driljive besede, da je svima bilo do plača, na kojima mu najljepša po sto puta zahvala i Bog mu platio. Posle toga od crkve krenila velika povorka naroda sa avtomobilu na mirovdor sv. Nikole, gdje isto nad odprtom grobom Father Žagar obavil svoje crkvene obrede i predsjednik našeg društva brat John Reljac progovorio mrtvo slovo za pokojnom mojom suprugom, da je bilo svima do mildga plakanja, na kojem govoru mu najdjepša hvala a od Boga plača.

A sada o svoji težkoj nevolji moje pokojne supruge najprva

hijepa hvala za dvorenje u njezinoj boljesti Mrs. Mary Marlovič, i još joj sto puta zahvala, a Bog joj platio. Ovak put zaključim us: Većni pokoj mojoj supruzi, naj u miru bošem pođiva; a vam svima hvala! U drugom dopisu bude sve drugo objavljeno.

Matt Brozenič, suprog.

Društvo Marije Pomagaj, št. 164, Eveleth, Minn.

S tem zopet prijazno vabim vse naše članice, da bi se za gotovo udeležile prihodnje seje dne 18. maja, ker bomo imele malo programa po seji v počast materam, in še nekaj drugega bo; zato pridite vse!

Žal, da moram zopet poročati o smrtnem slučaju pri našem društvu. Dne 16. aprila je namreč Bog k sebi poklical našo sestro Roze Pozega, ki je bila ustanovna članica, kamor je spadala 24 let in en mesec. K večnemu počitku smo jo spremlili 19. aprila.

Naj ji bo lahka ameriška zemlja in naj v miru božjem počiva. V imenu društva izrekam preostalim iskreno sožalje.

Pri tej priliki vas moram opozoriti na zapisnik društva, da je treba vsem v slučaju smrti kake članice prispevati 10 centov v blagajno za sv. maše in v enec pokojnici, zato izvolite to storiti v tekočem mesecu maju, da mi vas ne tbo treba na to vedno opozarjati. Imamo še nekaj takih, ki se za zadnji dve umrle članice niso poravnale te posebne doklade. Meni je hudo vedno tirjati; nazadnje pa rajši dam samsa, ker me srce boli, da bi ene plačevale, druge pa nič in da društvo ne trpi, ko se že naveličam opominjati.

Kaj pa če bi one zaostankarice prišle na vrsto, pa bi ne rekla da nočejo... Kar je treba plačati, se mora plačati; ne vem, ali pozabijo, ali pa nočejo, saj je malenkostna svota 10 centov. Bodite torej v vsakem plačevanju točne, kajti meni je hudo, če moram kako članico vsled tega suspendirati. Po tem sem tega jaz kriva, kaj ne? Krive ste same; saj smo že imele tak žalosten slučaj.

Ponovno vas prosim, bodite s plačevanjem redne in točne, pa mi boste veliko skrbri in dela prihranile. S pozdravom, Gabriela Masel, tajnica.

Društvo sv. Srca Jezusovega, št. 172, Cleveland (West Park), O.

Kar nagloma so morali odpeljati v St. John's bolnišnico našo mlado sestro Ano Vuk. Želimo ji, da bi kaj kmalu zadobila ljubo zdravje. Kaj ne, bolezni ne dela nobene izjeme in se tudi pri mladini oglašja, zato je prav, da je človek zavaran pri kakem društvu.

Bolj počasi se vrača zdravje našim bratom in sestram in sicer: Anton Vihar, Mary Jesen, Ana Intihar in Matija Zakrajšek; tudi naš blagajnik Eddie Zalar se je javil zdravim, hvala Bogu, svoje krute bolezni se je kmalu otresel. Bog daj vsem zdravje, ki je naše največje bogastvo na svetu.

Naš znani brat Michael Galic prav ponosno kadi cigare, ker je njegovogo soprog obiskola teta "Štorklja" in mu podarila žalega baby-ta. Naše čestitke, Mike, upam, da ga boš kmalu vpisal v društvo, saj Galicevi so vsi pri naši Jednoti, za kar jim vsa čast!

Bratje in sestre. Ne pozabite, da se vrši sedaj velika jednotna kampanja. Potrudite se in skušajte vpisati vsak saj enega novega člana. Žaeno izrekam lepo zahvalo vsem onim, ki ste se odzvali in izvršili svojo velikonočno dolžnost. Kakor vam je znano, se bo po vsej Ameriki začelo pobirati prispevke za Jugoslovanski Rdeči križ. Tudi naša Jednota je v tej akciji; zato vas lepo

prosim, odprite srce in pomagajte našim trpečim rojakom v stari domovini. Pomislimo, kaj če bi bili mi na njih mestu. Zato naj ne bo med člani nobenega, da bi ne daroval toliko potrebnim. Člani so še nekaj darovali vsak, kar nas je bilo na zadnji seji, drugi pa lahko prinesete darove ali prispevke na moj dom ali pa na drugo sejo. Imena vseh darovalcev bodo objavljena v Glasilu. S pozdravom, Anna Pelcic tajnica.

Društvo sv. Stefana, št. 224, Cleveland, O.

Vabilo na veselico. Opomin

Kakor je že vsem članom gotovo znano, se vrši veselica našega društva v nedeljo, 18. maja v Hrvatski cerkveni dvorani na 40. cesti zvečer ob 7:30. Igral bo jako popularen Johnny Peconov orkester. Jaz mislim, da boljše muzike se ne more dobiti. Naše kuharice vam bodo tudi pripravile vse najboljše, zato se prosim in vabi vse Slovence kakor tudi brate Hrvate, da se udeležijo te naše zadnje plesne veselice v tej sezoni prej ko pridejo pikniki na vrsto.

Naj še opominim one, ki dolgujete na assessmentu, da dolg poravnate, če ne, boste suspendirani.

Na bolniški listi se nahajajo: sestra Barbara Zupancič (na domu); sestra Agata Lutar je pa v mestni bolnišnici. Prošeni ste, da te članice obiščete, katerim želimo naglo okrevanje. Torej na svidenje na veselici. Pozdrav, Theresa Kavas, tajnica.

CANONSBURG KSKJ. BOOSTER KLUB

Naznanilo in vabilo

Canonburg-Strabane, Pa. — Tem potom prijazno vabimo vse matere in očete naših boosterjev na 5. letni Materinski dan ali proslavo, s banketom, ki se prične v nedeljo ob 6:30 zvečer, dne 18. maja v domu društva sv. Jeronima.

Kakor že nekaj let nazaj, se tudi sedaj naša mladina pripravljala, da lahko javno pokaže, kako radi imamo naše starše. V veliko srečo, čast in veselje si bomo šteli, ako nas številno ta večer obiščete. Prosi se pa, da pridete pravočasno, da ne bo nobenega zadružka. Torej vam vsem skupaj ključemo: Na svidenje prihodnje nedeljo zvečer!

John Bevec, predsednik kluba.

DOPISI

O NAŠIH JEDNOTARIJH V STRABANE, PA.

Canonburg-Strabane, Pa. — Rada bi s temi vrsticami javnosti naznanila, kako se imamo in kako se deluje tukaj na društvenem polju.

Na misel mi je prišel slučaj, ki se je pripetil že več kot 20 leti, ko sem pristopila k društvu sv. Jeronima, št. 153 K. S. K. Jednote. Pa smo neke nedelje zunaj na prostem v bližini naselbine priredili piknik ob velikih udeležbi, kjer smo se o marsičem pogovarjali. Eden izmed navzočih mi reče: "Veš, to je čisto jetično društvo, kamor si ti pristopila; vedno je manjše in bo kmalu prenehalo."

Jaz sem mu pa odgovorila: "Le počakaj strček! Ali ne veš, da za boleznijo pride tudi zdravje?" In res se je tako zgodilo. To društvo šteje danes nad 300 članov in je tudi precej premožno. Naredili smo si lepo novo društveno dvorano v sredini naselbine Strabane, ki je v ponos nam vsem. Se ni pet let, kar stoji, pa je v tako kratkem času doela plačana, in je veljala 19 tisoč dolarjev. Poleg tega ima to društvo še svoje staro dvorano, vredno \$6,000 in nekaj zemljišča. Lahko re-

čemo, da je to sedaj vse naše. Prav zaradi takega napredka so naši Jednotarji zelo ponosni, posebno pa še mladina. Vsi se kosaže, kateri bo boljše za društvo delal; vsak jim lahko prina: da je to resnica!

Dne 5. maja t. l. so imeli člani mladinskega oddelka tega društva v dvorani svojo prvo amaterno prireditev, ki so organizirani v svojem Juvenile Booster klubu, vseh je nad 40. To je menda prvi in edini klub take vrste pri naši Jednoti. Ta večer so pokazali, kaj za znajo. Na roke so jim šli njihovi voditelji: Frank Batista, njih organizator; potem John Bevec in Joseph Chesnik, tajnik društva. Iz radovednosti sem se tudi jaz te prireditve udeležila. Ah, koliko veselja in navdušenja je bilo med njimi. Kako so aplaudirali in radosti zvižgali, ko je voditelj programa imenoval Frankie Batista; s tem je mladina pokazala, kako da ga ljubi; nazadnje jih je pa še obdaril. Ob sklepu je pa osemletna Helena Mesojedec zapela novo ameriško himno "God Bless America" in devetletna Jane Lewis jo je pa na klavirju spremljala.

Prav veseliga srca smo se vračali domov, ko smo videli, kako je tukajšnja mladina navdušena za našo Jednoto.

S pozdravom, Mrs. Rose Krall.

Razne prireditve Jednotinih društev

17. maja: Plesna veselica društva sv. Antona Padovanskega, št. 158, Hostetter, Pa., v Slovenskem narodnem domu v Pipetown, Pa.

18. maja: "Card party" društva Marije Sedem Žalosti, št. 81, Pittsburgh, Pa., v cerkveni dvorani.

18. maja: Plesna veselica društva sv. Stefana, št. 224, Cleveland, O., v hrvatski cerkveni dvorani na 40. cesti. Igra John Pecon orkester.

25. maja: Neke vrste "party" društva sv. Ane, št. 127, Waukegan, Ill., v šolski dvorani.

30. maja (Spominski dan): Zabava društva sv. Mihalja, št. 163, Pittsburgh, Pa., v cerkveni dvorani v Millvale, Pa.

8. junija: Piknik društva sv. Križa, št. 214, Cleveland, O., na društvenih prostorih na 6818 Denison Ave.

15. junija: Piknik društva sv. Vida, št. 25, Cleveland, O., na Pintarjevi farmi.

22. junija: Piknik društva Vitezi sv. Mihalja, št. 61, Youngstown, O., na Meridian Road.

22. junija: Društvo sv. Jožefa, št. 169, Cleveland, O., priredi svoj redni letni piknik na Pintarjevih prostorih v Euclid, O., prvovrstna zabava in razvedrilo za vse navzoče.

22. junija: 45-letnica društva sv. Frančiška Saleškega, št. 29, Joliet, Ill. v farnem parku.

4. julija: Piknik društva sv. Cirila in Metoda, št. 59, Eveleth, Minn., na Ely Lake.

20. julija: Piknik društva Marije Pomagaj, št. 79, Waukegan, Ill., na Wire Mill prostorih.

27. julija: 50letnica društva Vitezi sv. Jurija, št. 3, Joliet, Ill., v farnem parku.

10. avgusta: Skupen piknik društva sv. Jožefa, št. 2 in društva sv. Genovefe, št. 108, Joliet, Ill., v farnem parku povodom 25-letnice mladinskega oddelka.

17. avgusta: Piknik združenih KSKJ chicaških društev na Kegljem vrtu v Willow Springs, Ill.

Ostala društva, ki imajo to sezono tudi kakšno prireditev na programu, naj nam izvolijo to naznaniti.—Uredništvo.

Sobrat Wm. Gliha na dopustu

William Gliha, ki služi troma Sam-a v Camp Lee, Virginia, je prišel zadnje soboto, 10. maja na kratek obisk k svojim staršem na 5605 Bonna Ave., Cleveland, Ohio. Naš William, član društva sv. Vida, št. 25 KSKJ in bivši predsednik boosterjev omenjenega društva se je pri tej priliki tudi udeležil naše nedeljske kegljaške tekme, nazaj se je pa moral vrniti že drugi dan. Pred odhodom je izročil lepe pozdrave na vse svoje prijatelje in znance.

ZGODOVINSKI BARAGOV HARMONIJI

List "Catholic Herald Citizen", ki je uradno glasilo milwauške nadškofije, je nedavno objavil sledečo novico glede harmonija, katerega je rabil naš znani ameriški slovenski misijonar in naš prvi škof Friderik Baraga:

"Superior, Wis.— Harmoniji, katerega je rabil Father Baraga se je zopet čulo tukaj po 65 letih, istega je rabil Father Baraga, ko je svoječasn misijonaril med Indijanci severozapadnega dela naše države Wisconsin. Slišalo se ga je v torek, 29. aprila t. l. v tukajšnjem muzeju naše zgodovinske družbe Douglas okraja.

"Ko je Father Baraga misijonaril v teh krajih, so indijanska plemena njegov harmoniji prevažala iz kraja v kraj v svojih čolnih. Harmoniji, ki nosi letnico 1802, je bil nedavno popravljen, istega je podaril navedenemu muzeju Mr. John Bardon, star ali pionirski naseljenec mesta Superior.

"To izredno čast, da je igrala na tem zgodovinskem harmoniju po preteku 65 let, je imela Mrs. Henry Nelson in sicer 29. aprila t. l.

"Rev. Friderik Baraga je kasneje postal prvi škof škofije v Marquette, Mich. Umrl je leta 1868."

AMERIŠKA KOLONIJA S SLOVENSKIM IMENOM

Mesto Elizabeth, N. J., šteje nekaj nad 100,000 prebivalcev. V predmestju istega je nedavno federalna vlada zgradila 17 velikih stanovanjskih hiš za 450 družin. Stanovanja so moderna in cenena, vse je lepo urejeno kot park. V njih stanujejo le bolj revni ljudje, taki, ki ne zaslužijo več kot \$25 na teden. Njihovi otroci imajo moderno igrališče. Prostor je zasajen z drevjem in napravljeno so klopi za sedenje. Res izgleda kot najlepši park.

Pred 50 leti je v Elizabethu živel Slovenec dr. Viktor Mravljak, ki je bil trikrat izvoljen za župana in je veliko storil za to mesto. Tako se imenuje po njem tudi prej omenjeni stanovanjski projekt ali kolonija.

Dr. Viktor Mravljak je bil rojen v Celovcu na Koroskem, kjer je bil zdravnik. Njegovo ime nosi tudi šola v mestu Elizabeth na 21. cesti. Umrl je leta 1934 v visoki starosti in zapustil dva sinova in drugo ženo. Rekel je sam, da ni 50 let slišal slovenskega jezika, zato ga je pozabil, ker se je pozno srečal z rojaki. Dejal pa je, da ga rad sliši od rojakov.

Znižana vozina za ameriške vojake

Da bo številnim vojakom naše armade in mornarice omogočeno prihajati na dopust domov k svojcem, so vse ameriške železniške družbe od 1. maja t. l. vpeljale znizano vožnjo za vojake, če se vozijo na dopust v svojih uniformah. Vožnja na navadnih vlakih bo znašala samo 1¼ centa na eno miljo za obojestransko vožnjo. Vsak vojak, če se dobro zadrži, je tekem enega leta upravičen do trikratnega dopusta po 10 dni.

Zidje v Ljubljani in v Sloveniji

Vprašanje, ki zlasti precej muči s premošnjevanjem naše brate Hrvatje in Srbe, je, čemu je Slovenija tako "čista" Židov. Vse mogoče razloge najdemo za to, najbolj banalen in hkrati najbolj škodoželjen je ta, češ, Slavenci so sami Židje, kaj naj počno torej Židje z njimi, sebi enakovredni. Mislilo namreč pri tem podjetnost, marljivost in tudi trgovsko sposobnost Slovencev. Nekoliko resnice je na tem, čeprav se Slovinci od Židov razlikujemo v glavnem: nikdar nismo Slovinci znali ustvarjati velikega kapitala in še sedaj je največ velikih podjetij na slovenskih tleh v tujih rokah, prav kakor poje Župančič v znani zbadljivki o zlatu v Blatni vasi, ki je morala priti "putka tutka", to je namreč tuji kapital, ki je vse zlato pozobala.

Čeprav si Slovinci nismo znali ustvariti zavidljivih kapitalov in so vsa velepodjetja na naših tleh dejansko še vedno v tujih rokah, vendar pa se je v teku zgodovinskega razvoja posrečilo obvarovati našega kmeta pred židovskimi pivjavkami.

Vzrokov za to je več. Slovensko ozemlje je bilo, kakor vedno in je tudi še danes, prehodno ozemlje za promet. V poznem srednjem in v novem veku je tod šel ves promet iz Srednje Evrope do morja in obratno. Ljubljana kot glavna vmesna postaja, se je razvila v cvetoče, bogato mesto. Seveda so se v srednjem veku naselili v Ljubljani tudi Židje, ki predvsem ljubijo take kraje, kjer je promet, kjer se razvija izmenjava blaga in denarja. V Ljubljani naseljevanja Židov niso radi gledali in so jim po vzorcu drugih srednjeveških mest odkazali "geto": današnja Židovska ulica in židovsko stezo. Geto se ni smel širiti, zato so Židje vedno prezidavali, zidali višje in višje, da so našli prostora zase in za svoj naraščaj. Odtod je Židovska ulica še danes tako ozka in tesna, čeprav menda sedaj ne živi noben Žid več v njej.

Deloma zavist do bogastva pa tudi za najrazličnejše sloje ljudstva, to je za meščanstvo in kmetje, je narekovala kranjskim deželnim stanovom, ki so predstavljali nekak kranjski parlament in upravno oblast hkrati, stroge ukrepe proti Židom. Glavni trenutek pa je nastal za kranjske deželne stavove, ko je nastal med Habsburžani in Katarino Brankovičovo-Celjsko boj za dediščino celjskih grofov. Ta borba je znana med drugim tudi iz narodne pesmi "Pegam in Lambergar". Pod Pegamom je mišljen češki vitez in vojskovodja Vitovec (Boehme, Behajm, Pegam), Lambergar pa je bil tedanjí fevdni lastnik gradov grof Lamberg. Vitovec se je boril na strani celjske Katarine, Lambergar pa s svojimi kranjskimi četami na strani Habsburžanov. Celjske čete so tedaj celo oblegale Ljubljano, pa so se Ljubljanci dobro branili in Habsburžanom v tej vojni napravili dosti uslug, zato so jih Habsburžani osvobodili za vedno vseh davkov. Ta privilegij Ljubljane je trajal do reform Marije Terezije in Jožefa II.

Kranjski deželni stanoví pa so zahtevali za svojo pomoč dosti: izgon vseh Židov s Kranjskega in prepoved, da bi se v bodoče kak Žid sploh smel naseliti na Kranjskem. To se je zgodilo in Židje so morali zapustiti deželo. Trgovina je sicer za nekaj časa omrtnela, nato pa zopet oživelila, samo da so jo dobili v roke domači ljudje.

Židom je bila s tem izpodrežana korenina na Kranjskem. Šele za časa Jožefa II. in malo pozneje za časa Napoleona ve Ilirije so se mogli Židje zo-

pet naseliti na Kranjskem, toda pod težavnimi pogoji. Domača trgovina je bila že dovolj čvrsta, saj je imela štiri stoletja časa, da je zlahka prenesla konkurenco Židov. Ko je Ilirija propadla, so Kranjski deželni stanoví zopet zahtevali staro pravico po izgonu Židov. Nekateri redki Židje so se dali pokrstiti, drugi so bili izgnani in Kranjska je bila zopet svobodna. Ni to trajalo dolgo. Po marčni revoluciji leta 1848, in po uredbah raznih ustav so se mogli Židje zopet naseljevati, toda prav tako brez večjega vidnega uspeha. Zrastel pa je medtem tudi nov močan nasprotnik: združništvo, ki se je pričelo boriti tako proti židovskim kakor proti domačim pivjavkam.

Gosto naseljena zemlja, kakor je bila Kranjska, ravna tla, prebivalstvo, ki je kupovalo le to, kar je njuno potrebovalo, sicer pa si je vse potrebno, celo obleko in obutev, delalo samo, brez potreb po kakšnih galanterijskih in podobnih potrebščinah, vse to ni bilo za Žida. V vzgoji katoliške prosvete izobraženo slovensko ljudstvo se je smehljalo, ako se je kje naselil Žid in odprl špecerijsko trgovino ali kaj podobnega. Tudi lokalni patriotizem je pomagal mnogo k temu: "Pojdimo raje k temu trgovcu, naš človek je, ne pa k Židu!" Če pa je bil slovenski trgovec še celo domačin iz iste fare — to velja tudi za današnje dni — potem je zlahka tekmoval z Židom.

K temu je pomagalo tudi domoljubje Slovencev. Židje so radi med seboj govorili nekako spakoderano nemščino, ki je celo pristni Nemci niso mogli trpeti, kaj šele Slovinci! Vse to je odbijalo naše ljudi od njih. Židje so se vrgli le na take kupčije, ker so bili nevidni. Za Žida velja; da če ga vržes skozi vrata, ti prilzeže skozi okno. Sedeli so na Dunaju, v Pragi, v Slovenijo pa so po svojih nežidovskih agentih pošiljali šivalne stroje po izredno dragih cenah, ali pa tudi po nizkih, kakor jim je narekoval kupčijski duh, po agentih so pošiljali celo slovensko plažno literaturo, kakor na primer proslule "Grofica beračica", "Strah na Sokolskem gradu" in podobno, vse mogoče industrijske izdelke, obratno pa so organizirali nakup poljedelskih pridelkov, vpisovali se kot delničarji v tovarne in banke na slovenskih tleh. Tudi na Slovenijo se je vlegla strnjena mreža židovskega kapitalizma in brezmejnega dobičkarstva.

Za Žide so bile na Stajerskem nekoliko bolj ugodne razmere. Na Stajerskem so se Židje celo tako daleč ponekod prilagodili, da so se sicer smatrali po veri za Žide, po narodnosti pa za Slovence. Trg Središče ob Dravi je po predvojni avstrijskih šetjih štel več Židov kakor pa Nemcev, čeprav je znano, da so skoraj vsi Židje po Avstriji vpisovali svojo narodnost — nemško. V Središču je bilo torej precej Židov, ki so svojo narodnost prijavili kot slovensko.

Še huje je bilo v Slovenski Krajini. Versko strpna uradna Ogrska ni preganjala Židov kljub raznim demonstracijam zasebnega značaja. V Slovenski Krajini, ki je kot nalašč bila za Žide — široka ravna zemlja, ljudstvo je našlo edino zatočišče le v cerkvi, prosvetnih in združnih organizacij ni bilo, saj bi jih Madžari tudi ne dovolili, prebivalstvo revno, toda zemlja plodna, to je bilo približno tako, kakor kje v plodni Galiciji ali v Besarabiji. Še dolgo po vojni je bilo prebivalstvo v Slovenski Krajini prepričano, da kristjan sploh ne more biti dober trgovec, dober gostilničar, dober mesar. Le počasi in težko se še danes slovenski trgovec, tudi če je domačin, bori tam z židovsko konkurenco, vendar v žilavi borbi uspeva. Res pa je še vedno, da je največji odstotek Židov v Sloveniji ravno v Slovenski Krajini, kar je pač posledica nekdanjega madžarskega gospodarstva.

V naših časih so se Židje zopet začeli naseljevati v Sloveniji. Sede kot ravnatelji, prokuristi in kot solastniki mnogih podjetij — ali, kako lepo se jim je uredila njihova srčna želja — so sami lastniki, in značilno je, da prav oni, ki so najbolj solidni in trezni narod, najraje na debelo proizvajajo in kučujejo z žganjem, vinom in podobnimi namili. V Ljubljani imajo svojo versko občino; tudi skupno molilnico in celo svoje pokopališče, kjer je sedaj že kakšnih sedem do osem grobov. Na tem pokopališču pokopujejo židovske mrličje iz vse Slovenije.

Zaenkrat so Židje v Sloveniji še skriti — razen v Slovenski Krajini — njihov kapital in vpliv je neviden, toda mreža se že razprostira tudi nad Slovenijo in treba bo velikega poguma, da jo kdo preseče! — D.V.

Ankara, prestolnica Turčije

Ankoro so zgradili v resnici sredi prazne stepe. Mesto se vleče vzdolž ene same velikopotezno zgrajene ceste. Včasih so le posamezne hiše, včasih celi majhni mestni predeli, ki stoje levo in desno od te ceste. Po utemeljitelju nove Turčije so ji dali ime Ataturk bulvar. Za hišami in mestnimi predeli se širi sama stepa, ki sega do ograj malih vrtov-okrog hiš.

Nova Ankara šteje 17 let. Ob ustanovitvi nove turške republike je postala naselbina v srednji Anatoliji prestolnica. Bila so sicer druga, boljša in prijaznejša mesta, ki bi zaslužila prejši čast nego stara Angora, ki se je gnetla na treh gričih dvigajočih se iz mrzlično okužene ravnine. Bila so celo boljša in strateško bolj varovana mesta, nego stari, zavarovani neturški Carigrad. Toda v Ankari je turška revolucija doživela junško čobo.

Proslavila se je kot sedež njenega glavnega stana, kot strateško središče, kot sedež velikega revolucionarja in iz zgodovinski dogodki so jo napravili za glavno mesto.

Mesto je moralo vzrasti tako rekoč iz nič. Ničesar ni bilo tu, kar bi določalo kot sedež vlade. Vsako upravno poslovanje, vsako ministrstvo, vsako banko, trgovino, stanovanje, so si morali priboriti v stepi, kajti stara Angora je ležala in še leži stran od novega mesta, kot nekak popolnoma drugega.

V 17 letih nove turške zgodovine se ta stara Angora na treh gričih, okrog svojega gradu in s svojimi starimi se dužskimi zidovi ni mogla preliti z novo Ankaro, ki je rasla v stepe. Na to pa tudi nihče ni mislil, kajti na ozadju starega mesta se odraža jasno, kakšen simbolni pomen naj bi imelo novo mesto: simbol za turški preobrat od islamskega kulturnega kroga in za preumeritev k evropski kulturi. Tako je nastalo mesto z najmodernejšimi načrti, z najmodernejšo izvedbo in arhitektoniko. To je mesto s sodobnimi in najmodernejšimi hišami, ki so deloma imenito zadete, druge pa malo manj, toda v svoji celoti predstavljajo podoben tega, kar lahko doseže človeška volja in žilavost.

Dober poznavalec moderne Turčije je ugotovil, da so v tej novoturški prestolnici v 17 letih njene zgodovine gradili in postavljali več nego prej v 600 letih turške zgodovine v vsej Anatoliji. Mošej pa je v novi Ankari prav malo. Namesto tega so širni vrtovi, parki in gozdovi akacij v okolici, ki jih je bilo treba ustvariti z velikanskimi naporí.

Vsako drevo zase je bilo treba tu dan za dnem, leto za letom zalivati, da so korenine končno segle dovolj globoko v kraška tla in do naravne vlage. Najbolje se kaže razvoj Ankarne pač v razvoju števila njenih

prebivalcev. Pri zadnjem ljudskem štetju so našli skoraj 160.000 prebivalcev. V času, ko je Ankara pred 17 leti postala prestolnica, je živelo tam komaj kakšnih 40.000 ljudi.

Prvi topovi na Kitajskem

Znano je, da so na Kitajskem mnogo prej poznali smodnik kakor pa v Evropi. Toda v vojaške namene so ga začeli uporabljati šele pozneje. Topove so uporabljali prvič šele leta 1693. Zanimivo pa je, da so bili vprav katoliški misijonarji ti, ki so prvi morali vlivati kitajskemu cesarju te vrste orožje.

Leta 1622 je namreč prišel na Kitajsko znameniti belgijski misijonar in učenjak Adam Schall, ki si je pridobil na kitajskem dvoru velik ugled, zlasti za časa cesarja Ta-tsinga, ki je poveril misijonarju vse važnejše posle in mu dal velike pravice, tako da je misijonar mogel v 14 letih svojega delovanja krstiti več ko 100.000 Kitajcev.

Ko je leta 1639 izbruhnila državljanska vojska, je cesar moral misliti na obrambo in je vprašal misijonarja za svet. Po daljšem premisleku mu je misijonar nasvetoval topove težkega kalibra. Z dekretom je cesar poveril misijonarju nalogo, da delo organizira. Zastonj se je misijonar upiral tej nalogi, ker to pač ni bil njegov poklic.

Drugič pa se je moral na kitajskem dvoru baviti z uličanjem topov nemški misijonar in matematik Verbiesta, ki je prišel leta 1659 na Kitajsko in je postal Schallov naslednik na kitajskem dvoru. Sicer se je tudi on upiral cesarjevemu poveljju, a njegov upor je bil brez uspeha. Za storjeno uslugo pa mu je bil cesar hvaležen in ko je misijonar leta 1688 umrl, mu je cesar na državne stroške priredil pogreb in mu je sam sestaval nagrobni napis, ki ga je dal uklesati v nagrobni spomenik.

Od topov misijonarja Schalla se ni ohranil nobeden, štiri topove misijonarja Verbiesta pa so ob času boksarske vstaje leta 1900 prepeljale evropske čete v Evropo in se sedaj hranijo v zgodovinskem muzeju v Rimu. Napis na topovih povedo, da so topovi metalí do 7 kg težke krogle, navedeno je tudi, kako je treba top uporabljati, označeno je tudi ime misijonarja Verbiesta v kitajskem jeziku, ker ni hotel, da bi morilno orožje nosilo njegovo pravo ime, saj on gotovo ni prišel na Kitajsko zato, da bi vlivlval topove, ampak je hotel predvsem pridobivati duše za kršćanstvo.

Zgodovinski tobakarji

Leta 1560 je flamski trgovec prinesel v Evropo nekaj tobakovih listov ter jih na Portugalskem poklonil francoskemu poslaniku na portugalskem dvoru Jeanu Nicotu. V Ljubljani pa se je takrat mudil francoski vojvoda Filip Vendomski, katerega je Nicot poučil, kako se taka stvar kadi. Vojvoda je začel kaditi ter je bil ves navdušen, ko mu je vojvoda vrnil v Pariz, je tamkaj začel navdušeno razširjati kajenje. Najprej je za kajenje navdušil kraljico Katarino Medecejsko, katera je začela vneto puhati iz pipe. Kmalu je pihal ves dvor z vsemi dvorskimi gospodičnami vred. Takrat so ljudje mislili, da tobak pomaga zoper najrazličnejše bolezni. To so nagašali tudi nekateri pisci.

Kmalu pa so se začeli na Francoskem in zunaj Francije zbirati hudi sovražniki kajenja. Francoski kralj Ludvik XIV., ki ga je večkrat bolela glavica, ni mogel prenašati tobakovega dima, zato je kajenje na svojem dvoru prepovedal. Nekega dne pa je sam šel na sprehod in je v nekem koticu nenadno našel kraljevske princezine in neko vojvodinjo, ki so vneto kadile pipo. Od tistega časa je rad za-

mižal na eno oko ter tobakarjev ni več tako hudo preganjaj. Pač pa je njenov osebni zdravnik Fagon napisal veliko delo, "kako tobak krajša človeško življenje."

Hujše kakor na Francoskem so začeli preganjati tobakarje na Angleškem, kjer je zlasti kralj Jakob I. leta 1604 izdal sam knjigo zoper tobak ter je v tej knjigi pozivljaval vse prebivalce zemlje, moške in ženske, naj se varujejo tega peklenškega zališča. Dim iz tobačne pipe je pri merjal z dimom, ki se valí iz peklenskih žrel. Na Ruskem in v Perziji pa so tobakarje, če so jih zalotili, da so kadili, s smrtjo kaznovali. Kmalu pa so se oblasti prepričale, da je boj zoper to strast skoro odveč, ker te strasti ne bo mogoče več zatreti. Pač pa se je našel imenitni francoski državnik minister in kardinal Richelieu, ki je tobakarje zagrabil od bolj praktične strani ter pri tej priliki močno pomagat državni blagajni. Ta državnik je namreč tobak močno obdavičl, kar so nato posnemali vsi državni sveta in je danes tobak povsod močno obdavičen, državnim blagajnam nudi mnogo dohodkov. Ljudje, ki pa državni pristojnosti davek plačujejo, je pa tudi vedno dovolj.

Med zelo ugledne liste spada vsekakev švicarski "Journal de Geneve" in njegovi politični članki zlasti v zadnjem času vzbujaajo vseh povsod veliko pozornost. Med drugimi je na primer zanimiv članek, ki ga je nedavno v omenjenem listu napisal polkovnik Grosselli o vojaškem položaju na svetu. V njem pravi nekako takole:

INDIJA NUDI ANGLIJI POMOČ

Med zelo ugledne liste spada vsekakev švicarski "Journal de Geneve" in njegovi politični članki zlasti v zadnjem času vzbujaajo vseh povsod veliko pozornost. Med drugimi je na primer zanimiv članek, ki ga je nedavno v omenjenem listu napisal polkovnik Grosselli o vojaškem položaju na svetu. V njem pravi nekako takole:

Medtem ko nasprotniki Velike Britanije izvajaajo napade na pomorske ceste, ki vodijo na Daljni Vzhod, zlasti na Sredozemskem morju, je jasno, da je to pomorsko cesto, vsaj na odseku med Egiptom in Indijo, močno braniti brez težav z oboroženo silo Indije ob sodelovanju britanskega brodogojarja.

Britanske čete v Indiji štejejo okoli 150.000 vojakov. Razen tega obstoje indijski oddelki, v katerih je 15.000 mož, ter vojaške sile drugih indijskih držav s skupno silo 45.000 vojakov. Končno je tudi v državi Nepal 9.000 mož vojske. Istočasno s tem so Angleži začeli organizirati nove oborožene sile v Indiji, tako da bo vojska Indije prav v kratkem času štela 1.000.000 mož. Organizirajo se tudi letalski oddelki, i sicer po 300 letalcev na 2.000 letalskih mehanikov na leto. Slednjic je v Indiji tudi industrija napela vse svoje sile. — Imperialna konferenca v indijskem mestu Delhi, na kateri so bili zastopani tudi delegati iz Indije, Ceylona, Hongkonga, Avstralije, Birmanije, Malezije, Južne Afrike, Nove Zelandije, Južne Rodozeje in afriških kolonij, je zagotovila popolno sodelovanje pri obrambi britanskih posesi na Tihem oceanu.

NOVA UREDITEV BALKANA

Priznanje samostojne hrvatske države pomeni prvi korak za novo ureditev Balkana po želji in načrtu Nemčije in Italije. S tem je tudi Hrvatska prišla popolnoma v tabor osišča. Hrvatska bo od sedaj naprej popolnoma pod nemško vojaško, gospodarsko in carinsko nadvlado. Nemčija bo šla s svojimi premembami na Balkanu še dalje in bo "vstregla željam" Makedoncev, Albancev in Črnogorcev. Pa tudi Madžarski bo "poravnana krivica," ki ji je bila storjena po trianonski mirovni pogodbi.

Kot poroča nemška uradna časnikarska agencija D. N. R. iz Zagreba, je dr. Pavelić odpravil vse politične stranke in prepovedal vsako zborovanje.

OSNOVNA NAČELA KRŠĆANSKEGA SOCIALIZMA

DELAVSKA OKROŽNICA LEONA XIII.

Na latinskem izvirniku prevedel in s razlago opremil DR. P. ANGELEK TOMINEC O. F. M.

Kdorkoli bi izvrševal svoje delo slabo, bi s tem delal krivico svojem delodajalcu in posredno človeški družbi, enako kakor delodajalec s premajhno plačo dela krivico delavcu in posredno človeški družbi, ker obadva s tem ubijata čut pravičnosti, na katerem mora človeška družba temeljiti.

Tako visoko stavi papež ta čut pravičnosti, da tudi takrat, kadar bi kdo videl, da drugi nasproti njemu nimajo in ne kažejo tega čuta pravičnosti, vendar tudi takrat ni dovoljeno hudo, to je krivico, povračati s krivico. Bolje je krivico trpeti, kakor krivico delati. Seveda s tem zopet ni rečeno, da bi moral delavec, kakor kak suženj vse le mirno prenašati, nikanor ne. Bojuje naj se za svojo pravico, toda ne na tak način, da bi sam krivico delal drugim in tako krivico rabil za orožje.

Sila rodi protisilo, in krivica vedno rodi le novo krivico. Ker namreč nasilje in krivica nasprotujeta človeškemu naravnemu pravu, zato iste že samo po sebi vzbujate v človeku odpor in tako tudi najboljšo idejo, tudi največjo pravico spravita v slabo luč in s tem tudi ob uspeh in zmago. Le ideje, ne nasilja, preoblikujejo človeško družbo in ideja pravice je še vedno in bo vedno zmagala.

5. Človek in blago

34. Tole pa se nanaša na bogatino in gospodarje: ne smejo imeti delavcev za sužnje, pravičnost zahteva, da v njih spoštujemo dostojanstvo osebnosti, zlasti ker je povečana s posebnim znamenjem kršćanstva. Koristno delo (rokodelstvo ali obrt) ni človeku v sramoto, ampak v čast, bodisi če poslušamo naravno pamet ali kršćansko modroslovje, ker nudi pošteno možnost, ohraniti si življenje.

Sramotno in nečloveško pa je, če kdo ljudi zlorablja kot blago za dobiček, ter jih ne ceni višje, kakor toliko, kolikor premorejo s svojimi mišicami in močmi. Enako je zapovedano, da se je treba ozirati na verske dolžnosti in duševno izobrazbo proletarcev. Zato je dolžnost gospodarjev, da ukrepejo, da more delavec primerno dobo časa posvetiti svojem verskemu čutu, da se človeka ne sme izpostavljati vabam pokvarjenosti in mikom greha; da se ga na noben način ne sme odvračati od skrbi za dom in od ljubezni do varčevanja.

Istotako se mu ne sme nalagati več dela, kakor utegnejo prenesti njegove moči, in ne take vrste dela, ki bi ne bilo v skladu z njegovo starostjo in spolom. Med mnogoštevilnimi dolžnostmi gospodarjev pa se odlikuje ona, da se mora dati vsakemu, kar je pravično. Res je treba preudariti mnoge stvari, da se pravično določi mera plačila, toda na splošno naj se spominjajo bogatini in gospodarji, da nobeno božje ne človeško pravo ne dovoljuje stiskati radi lastne koristi siromake in uboge in iz tuje bede skušati doseči dobiček.

Ogoljufati pa koga za pristojno plačilo, je velik zločin, ki glasno kliče v nebo po maščevalni jezi. "Glejte plačilo delavcev . . . ki ste ga vi poneverili, vpije in njih vpitje je prišlo do ušes Gospoda vojnih trum" (Jak. 5, 4). Končno naj se bogatini vestno varujejo, da nikanor ne škodujejo prihrankom proletarcev ne s silo, ne z zvijačo, ne z obrestnimi prevarami in sicer to toliko bolj, ker oni niso dovolj zaščiteni toliko bolj nedotakljivi, kolikor manjši je.

Nekoliko ostre so na prvi pogled besede papeževe: "Sra-

foto in nečloveško pa je, če kdo ljudi zlorablja kot blago, za dobiček, ter jih ne ceni višje kakor toliko, kolikor premorejo s svojimi mišicami in močmi;" toda če stvar premostrimo nekoliko bolj od blizu, moramo priznati, da obsodba papeževe nikanor ni preostra.

Poglejmo delovno žival. Ona prejme samo del tega, kar je s svojim delom zaslužila, in sicer nadomestilo za izrabljene moči. Ona dobi zdravo in zadostno hrano, da ostane popolnoma pri moči. O kmetu, ki bi pustil, da njegova delovna živalna postane mršava, bi po pravici rekli, da je slab gospodar. Konju dajo zdrav, zračen hlev, snažno gorko steljo, odejo, sleherni dan ga oede dajo, skrbe, da je dobro podkovan in če zbolí, mu skrbno strežejo, pokličejo živilozdravnika in se varujejo, da ga ne bi s prehudim delom ugonobili. Kaj več delovna žival ne dobi; plače namreč ne dobi nobene.

Podoben je bilo s sužnji. Vencar je kršćanski npravni zakon zahteval, dokler se mu ni posrečilo suženjstvo sploh odpraviti, da so ga spoštovili kot človeka, ki ima neumrjočo dušo. Dolžni so bili gospodarji, da so jim dovolili ženitev ter skrbeli tudi za ženo in otroke. Dolžni so bili tudi, da jih niso ovirali v izvrševanju verskih dolžnosti.

Hišni posli dobe hrano in stanovanje in kjer vladajo še lepe stare navade, tudi obleko. Pravico imajo tudi, da se jim dovolí potreben čas za cerkev. Jeli to vse, kar jim mora delodajalec nuditi? Vsaka služkinja bi pač zelo začudeno pogledala, če bi komu padlo v glavo, da bi rekla, da je to dovolj. Po pravici zahteva tudi plačilo za svoje delo, kajti vse drugo so samo pogoji, da sploh more delati.

Podoben je to na deželi, kjer še vladajo normalne razmere med delavcem in delodajalcem. Delavec običajno v naravnih pri delkih dobi to, kar potrebuje za potrebno hrano zase in za družino, in nikomur niti na misel ne pride, da je s tem stvar urejena, ker ima poleg tega delavec tudi pravico do svoje plače. In odtegovanje te plače se prištevava med vnebovpijoče grehe.

Povsem drugačna slika je pri tako imenovanih industrijskih in drugih delavcih. Tu se ravna plača po liberalnih gospodarskih načelih ponudbe in povpraševanja. Kar se tu imenuje plača, ni samo plača sama zase, ampak je vključena tudi hrana in stanovanje. In če je ponudba velika, tedaj pade ta plača tako nizko, da kot plačilo ne ostane niti toliko, kolikor je najbolj nujno potrebno za skromno hrano in stanovanje. V takih slučajih je delavec na slabšem kot delovna žival, ali kakor suženj v prejšnji dobi. Njegovo stanovanje je večkrat slabše kakor hlev dobro cskrbovanega konja, in plača za hrano in obleko niti toliko ne znaša, kolikor zahteva delovna žival od svojega kmetjskega gospodarja, da mu dela.

In če pristavimo, da je takih slučajev na tisoče in tisoče, moramo li reči, da je papeževe sodba trda?

(Dalje prihodnjič.)

NEMČIJA NE MISLI NAPA-STI AMERIKE

Nemški propagandni minister dr. Joseph Goebbels je v svojem razgovoru z bivšim ameriškim poslanikom v Belgiji Johnom Cudahyjem rekel, da Nemci ne bodo vpadli v Ameriko. Priznal pa je, da je o tem načrtu nemški generalni štab razmišljaj, da pa je prišel do zaključka, da tak vpad ne bi bil primeren.

Pristopajte h K. S. K. Jednoti!

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

Izšla vsake nedelje

Lastnja Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota v Združenih državah Amerike

UREDKOŠTVO IN UPRAVLJEŠTVO

6117 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, OHIO

Vsi ropalci in oglaševalci morajo biti v našem uradu najpozneje do ponedeljka dopoldne za priobitve v svetli tiskovni tečaj.

Narodnina:

Za člana na leto \$0.84
Za nečlane na Ameriko \$1.50
Za inostranstvo \$3.00

OFFICIAL ORGAN OF AND PUBLISHED BY
THE GRAND CATHOLIC SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U. S. A.
In the Interest of the Order

Issued every Wednesday

OFFICE: 6117 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, OHIO
Phone: BRenderson 3612

Terms of subscription:

For members yearly \$0.84
For nonmembers \$1.50
Foreign Countries \$3.00

53

NE BO VAM TREBA PEŠ HODITI!

Čez dobro leto, oziroma meseca avgusta l. 1942 se bo vršila v Chicagu, Ill. dvajseta redna konvencija naše Jednote. Na isti bo zopet številno delegatov in delegatkinj navzočih. Od vseh strani pa bodo gotovo zopet prišli gostje konvencije, katerim bo dana prilika si zaeno tudi ogledati to znano metropolo ali to važno mesto našega osrednjega zapada in njegovo okolico.

Peš hoditi v Chicago posebno še od kakega oddaljenega mesta, bi bilo nerodno, mučno in težavno. Iz Clevelanda do tja bi moral potnik noč in dan korakati nad sto ur!
LEPA PRILIKA ZA UDOBNO VOZNO V CHICAGO SE VAM NUDI

ako hočete sodelovati v sedANJI naši kampanji in če v gotovem času pridobite predpisano kvoto nove zavarovalnine; te nagrade znašajo od \$100.00 do \$150.00, kar bo povsem zadostovalo za prosto vožnjo na "KSKJ, K on to Chicago" brzovlaku in za tridnevno bivanje v Chicagu. Razliko tozadevnih stroškov boste sprejeli v gotovini; ako se pa kot časten gost prihodnje naše konvencije nikakor ne boste mogli iste udeležiti, dobite vseeno celo svoto izplačano. Ali ni to ugodno!?

Poleg tega ste tudi upravičeni do posebnih denarnih nagrad za vsakega novega člana (co) v obeh oddelkih. Nagrade so razdeljene po svotah zavarovalnine in po lestvicah.

POSLUŽITE SE TOREJ TE LEPE PRILIKE IN HAJD — V CHICAGO!

PESEM NASE MLADINE

Hej, sobratje, fantje mladi, zdaj vstanimo!
In dekleta, sestre drage, zdaj začnimo!
Jubilej mladine naše proslavimo!
Članstva mnogo za Jednoto pridobimo!

Vsak zavijaj zdaj rokave, hajd na delo!
V tej kampanji agitiraj vsak veselo!
Saj v povzdigo se Jednote to bo štelu;
vsem priznanje in zahvalo se bo pelo.

Izdaja hranilnih bondov

Izza dni Liberty in Victory posojilnih bondov tekom minule svetovne vojne, ameriški zvezni zakladnici ni bilo treba iskati finančne pomoči pri ameriškem narodu. Če vzamemo takoimenovane "Baby bonde," ki so se kasneje pojavili na trgu leta 1935, so ameriške banke v vsakem slučaju priskočile zvezni zakladnici na pomoč.

Po dveh desetletjih je pa napočil čas, ko se je zvezna zakladnica zopet zavedla resničnosti pregovora. Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača.

Državni zakladničar Morgenthau prav dobro ve, da utegnejo malenkostni prihranki šolarjev in centi, ki ostanejo preprostem delavcu od tedenske plače, igrati zelo važno vlogo pri financiranju stroškov za obrambo. Ta denar je treba le smotreno zbirati in nalagati, pa je kmalu na razpolago ogromna svota, ki je v teh časih odločilnega pomena.

Od 1. maja naprej so na prodaj razne vladne obveznice, med katerimi so za razmere na-

sih ljudi najbolj priporočljivi takozvani "Defense savings bonds, series E.", ki so v marsičem slični prejšnjim "Baby bondom."

"E bonde" je mogoče kupiti v vsakem poštmem uradu, banki ali hranilnici.

Ljudje s skromnimi sredstvi, bodo gotovo z veseljem segli po njih, ker so poceni in so najbolj dobičkanosni.

Tak bond je mogoče dobiti že za \$18.75. Po desetih letih ga je mogoče zamenjati za \$25.

Izdani so tudi v zneskih \$50, \$100, \$500 in \$1,000.

Letni nakup teh bondov je omejen. Posameznik si jih ne more nabaviti za več kot za \$3,750. Po desetih letih se ta svota poviša na \$5,000.

Na leto donajajo dva in devet desetini odstotka obresti. Vnovčiti jih je mogoče vsak čas. Z nakupom takih bondov boste pomagali v prvi vrsti domovini, Ameriki, koristili boste pa tudi sami sebi.

Za denar, ki ga daste za bonde, se ni treba bati, kajti za njih jamči ameriška vlada z vsemi svojimi neizčrpnimi naravnimi viri.

Vsak rojak naj bi storil v tem pogledu svojo dolžnost, kolikor mu pač dopuščajo denarna sredstva.

Poštne hranilne znamke

Poštna oblast je naznanila, da je poštna uprava s 1. majem pričela prodajati hranilne bonde, serija E, in poštne hranilne znamke.

Poštna hranilna znamka so kot v hranilnici naložen denar, ki donaja obresti in obnem pomaga Združenim državam v obrambne svrhe.

Poštna hranilna znamka so

izdana po 10, 25, 50 centov, po \$1, \$5, in jih bo pozneje mogoče zamenjati za obrambne hranilne bonde ali obveznice.

Znamke so v naslednjih barvah: rdeče po 10 centov; zelene po 25 centov; modre po 50 centov; sive po \$1 in rjave po \$5.

Album, v katerem so nalepljene te znamke, imajo sliko ameriških bojnih ladij in orla, ki drži ameriško zastavo. Na zadnji strani albuma je slika "Minute man," ki jo je naslikal Daniel Chester French in predstavlja mladega Amerikanca, ki brani svojo domovino. Pod to sliko je napis: "America on Guard" (Amerika na straži).

Te albume se daje brezplačno, samo da kdo kupi hranilno znamko za več kot 10 centov. Poleg tega so bili postavljeni na trg tudi obrambni hranilni bondi in so namenjeni ljudem z majhnimi dohodki ter bodo donajali po 2.9 odstotkov obresti. Dozoreli, to se pravi izplačani bodo v desetih letih.

Mnogi se registrirajo za obrambna dela

Registracija bo nadaljevala do 15. maja.

Registracija širom vseh Združenih držav delavcev, toliko zaposlenih kolikor nezaposlenih, katerih izurjenost se mora uporabiti v kaki stroki obrambne industrije, bo nadaljevala do 15. maja.

Office of Production Management se prizadeva izdelati katalog v obliki "card system" o izkušnosti in vporabljenosti delavnih sil širom Združenih držav in državne posredovalnice dela s svojimi 1,500 polnočasnimi in 3,000 delovnimi podružnicami sodeluje v tem.

Uradniki v tej registracijski kampanji cenijo, da se bo 1,500,000 registriralo. V državi New York, kjer uradi ostajajo odprti dalje kot po navadi, da se postreže onim delavcem, ki so zaposleni, se je več kot 50,000 moških in ženskih registriralo v prvem tednu.

Dve vrsti delavcev utegne imeti korist od take registracije: oni, ki so sedaj nezaposleni in so na razpolago bodisi za delo ali vežbanje v obrambnih obratih, in tudi oni, ki so zaposleni v neobrambenih obratih, ali imajo izkustvo, ki se daje vporabljeni za obrambne industrije. Oni, ki so že zaposleni v kaki obrambni obrti, so naprošeni, da se ne registrirajo. Ni dvoma pa, da z nadaljnim razvojem obrambnega programa, bodo oni, ki so se registrirali, imeli prvo priložnost za dobro delo. Uradniki tudi poudarjajo, da registracija v enem pomenja, da delavec utegne biti vporabljen kjerkoli v Združenih državah, kjer je njegova izkušnost najbolj vporabljliva, ako ni lokalnih delavcev te vrste na razpolago.

Največ povpraševanja po izurjenih delavcih prihaja s strani zrakovnih tovornj, ladjedelnic in strojnih delavnic. Delavci, ki se največ potrebujejo v teh industrijah so ploščevinarji za aeroplane, aeronavtični inženirji in nadzorniki, aeroplanski tesarji, ladjedelniki delavci vseh vrst, navadni mašinisti, orodarji, izdelovatelji vzorcev, mizarji itd.

Delavci, ki so se registrirali pri javni posredovalnici dela pred nekoliko meseci, naj se zopet registrirajo, ako niso še dobili dela, kajti, ako se ne prijavijo, se predpostavljajo, da je že dobil delo.

Mnogi uradniki posredovalnic nasvetujejo delavcem posebne vezbalne tečaje. Ti tečajji so pod vodstvom lokalnih šolskih oblastí in so popolnoma brezplačni. Delavci, ki imajo že nekoliko izurjenosti v dotični stroki, dobivajo v teh tečajjih pravo vezbanje, ki bo njim v korist in jih vposobi za posebno delo. Nadaljne informacije o teh vezbalnih se zamore dobi-

ti v uradih državne posredovalnice za delo (State Employment Service).

Common Council-FLIS.

ZANIMANJE ZA AMERIŠKO DRŽAVLJANSTVO

Iz poročila naselniške in naturalizacijske službe je razvidno, da je dobilo lani več ino-zemcev ameriško državljanstvo kot v kateremkoli letu zadnjih 35 let.

V zadnjem fiskalnem letu je bilo podeljeno državljanstvo 235,000 osebam.

Med njimi je bilo 59,690 Angležev, 37,357 Italijanov, 26,964 Poljakov in 25,802 Nemcev.

Angleži, Italijani, Poljaki in Nemci zavzemajo glede dobave državljanstva že 18 let prva štiri mesta.

V svrhu popolnejšega pregleda naj navedemo še naslednje:

Ameriško državljanstvo je dobilo lani 13,948 Belgijcev, 3,821 Bolgarov, 114,060 Čehoslovakov, 77,103 Jugoslovancov, 27,383 Dancev, 34,575 Fincev, 20,574 Francozov, 71,940 Grkov, 70,160, Madžarov, 31,008 Litvincev, 9,321 Mehikancev, 27,932 Nizozemcev, 46,496 Norvežanov, 18,543 Portugalcev, 57,118 Romanov, 22,915 Rusov, 14,843 Špancev, 77,268 Švedov, 22,719 Svicarjev, 41,741 Turkov, 7,398 oseb iz Centralne in južne Amerike ter 78,421 drugih dežel.

Leta 1940 je bilo podeljenih 203,536 "prvih papirjev." To je največje število izza leta 1929, toda leta 1924 je dobilo dvakrat toliko oseb "prve papirje."

Delovanje departmeta za notranje stvari

Delokrog federalnega oddelka za notranje stvari (Department of Interior) je jako obsežen in raznovrsten ter velikanske važnosti za narodno gospodarstvo. Iz sledečih izvlečkov nedavnega poročila o njegovem delovanju je razvidna velepomembnost istega.

Rudarski urad, ki je del tega oddelka, je započel raziskovalen program, da se poizve, kjerkoli se nahajajo naslage važnih rud, zlasti onih, ki so pomembne za obrambno delo. Dve skupini sta že na delu, ki preiskujejo naslage v Appalachian pogorju zlasti z ozirom na manganeško rudo. Glavne države, ki izkopavajo to rudo, ki je brezpogojno potrebna za izdelovanje jekla, sta Virginia in Georgia.

Program oddelka za notranje stvari, ki se bavi s konservacije prsti in vlage na javnih zemljiščih, je začel delovati v ustanovitvi 16 postaj na licu mesta in javnih pašnikov v devetih zapadnih državah. Delovanje teh postaj se nanaša z zopetnim oplojenjem opuštenih pašnikov, gradbo vodnih jezov in napajališč. Ti projekti bodo obsegali več kot 4,000,000 akrov.

Produkcija zlata v Alaski je bila večja kot vsako prejšnje leto v zgodovini, kot poroča Geological Survey, ki spada k istemu departmentu. Cena izkopenega zlata je znašala več kot 25 milijonov, kar je več kot za časa proslavljenega "gold rush" v Alaski. Odkar je začela produkcija zlata v Alaski, nazaj do leta 1880, je Alaska vsega skupaj oddala več kot 561 milijonov zlata. Kakor znano, so Združene države kupile Alasko od Rusije za \$7,200,000 in to leta 1867.

Nasproti splošnemu mišljenju, Indijanci v Združenih državah niso nikakor gineče pleme. Po poročilu federalnega komisarja za indijske stvari se številno Indijancev pomnožuje hitreje kot ostalo prebivalstvo. Bil je čas, kot pravi komi-

nar Collier, ko so vojne, bolezni in pijaša ubijale Indijance, tako da ni bilo mnogo nade, da bi pleme dolgo preživelu. Vse to pa se je spremenilo. Indijansko prebivalstvo v Združenih državah znaša danes približno 361,000 duš, od katerih skoraj polovica obstoja iz polnokrvnih Indijancev. V vseh Amerikah skupaj se število Indijancev cení na 30,000,000. Ko je Kolumbus odkril Ameriko, je indijansko prebivalstvo po splošnih cenitvah znašalo morda le 11,000,000.

Uvoz industrijalnih dragokamnov za rabo v aviacijskih instrumentov, urah, kronometrih in drugih finih orodjih se je leta 1940 skoraj podvojilo čez prejšnje leto. S tem je zagotovljena zadostna zaloga takih draguljev za industrijalne obrambne svrhe. Skoraj ves uvoz je prihajal iz Švice.

Federalni zakon, ki se naziva "Five-Acre Tract Law" od leta 1938, dovoljuje oddajo v najem manjših površin javnega zemljišča za svrhu privatnih letovišč, taborov, okrepčališč in zabavišč. Najete površine znašajo približno 960 akrov v pokrajini Majava puščave in 360 akrov v Morongo dolini. Najemnine za potrebni del zemlje znašajo po \$5 na leto.

Skoraj tri četrtime milijona akrov zemlje, pomembne za svojo prirodno lepoto ali zgodovinsko vrednost, je bilo dđane k obstoječemu sistemu narodnih parkov v enem samem letu do 30. junija, 1940. Do prihodnjega julija vlada pričakuje, da bo 733,555 akrov zemlje, naknadno dodanih k svojim parkom, tako da bo skupni obseg narodnih parkov znašal 21,550,783 akrov v 161 pokrajinah.

Obseg federalnih pašnikov znaša sedaj skoraj 133 milijonov akrov. V njih se pase pod posebno federalno licenco skoraj 12,000,000 goveje živine.

FLIS.

Naše vsakdanje junakinje

(Napisala Marta Lee)

S tem vam hočem predstaviti našo vsakdanjo junakinjo. Ista ni sicer rešila ali nesla kakega otroka iz goreče hiše in pri tem tvegala svojega lastnega življenja; tako tudi ni spisala kake nagrajene novele; ista tudi ne vozi kakega aeroplana in tudi ne poje v operi. Vseeno pa ta junakinja vrši svoje vsakdanje poslanstvo, ker ima za to veselje, pogum in talent.

Ta junakinja pripravi 365-krat v letu zajtrk, kosilo in večerjo za svojo družino. Razbida je v ta namen že cele sklade jaje in napolnila cele posode s kavo. Hodi od trgovine do trgovine in primerja cene za nakup, da lahko izhaja z denarjem, katerega ji daje je mož na razpolago.

V dobi časa je oprala že toliko plenec za svoje male, da bi se z istimi lahko pokrilo skoro polovico zemeljske oble. Kolikrat je silila svoje otroke, da naj se poslužijo jedil. Koliko kuhinjske posode je že umila, da je bila ista zopet čista za rabo. Vsako jutro postelje in uredi vse postelje.

Koliko duceatov raztrganih nogavic je že zašila in koliko tisoč gumbov zopet prišla. Če pride njen otrok domov, morda s kako bunko na glavi, mu pomaga in ga poljubi; tako tudi ona pomaga otrokom pri domačih šolskih nalogah.

V glavi te junakinje je večnih toliko stvari, da bi se ji kmalu zmešalo. Za vsako skrito stvar ve ona: kje so gumbi močeve srajce, telefonska številka njegovega brata; treba je paziti na zalogo jedilne shrambe itd. Mati pripravlja rojstne "cakes," pošilja pismene zahva-

le ob raznih družinskih prilikah, ona vse kupuje in tudi pazi na nakup srajc in spodnjega perila svojemu možu.

Večkrat čez dan je tako zaposlena, da govori samo nekaj besed s kakim branjevцем pred vrati kuhinje ali s svojimi otroci; in pri vsem tem je vedno čedno oblečena in se tudi zaveda, kaj se po svetu godi.

S svojim možem pride večkrat do malega spora, toda po fino pripravljeni večerji je zopet vse dobro.

Ta junakinja je zelo ponosna na svoje otroke. Ona skrbi za njih zdravje, jih vodi k zobozdravniku in plačuje zanje učiteljici za njih muzikalčne vaje; pri tem si iz žepa pritrga denar in nosi raje svoj stari klobuček.

Gospodinja, oziroma mati vrši pri hiši vse glavne in potrebne stvari; ona zna, katera jedila so najbolj redilna, ona pazi, da so vse sobe primerno in lepo urejene in kako je treba shajati z možem in otroci.

Ta junakinja je tudi skromna in ponižna. Njenega imena ne boste videli in čitali v kakem listu, ali njene slike, kajti ona je sovražnica zakonskih ločitev in ne zahteva nobenih alimoni-jev. Ta junakinja vrši svoje delo tiho, toda resno. Čast, priznanje in zahvala torej tem našim junakinjam!

Materi na grob

To pomlad, 19. aprila, je minilo 24 let, kar je umrla. Malo prej se je rodil naš mlajši brat — štirinajsti otrok — ki pa je šel že jeseni za materjo.

Ni nas bilo mnogo zraven, ko je hipoma pričela umirati in ko je umrla, a jaz sem bil. Dobro se še vsega spominjam, čeprav sem imel šele deset let. In to vem, da mi je bilo nekaj strašnega. Še danes težko razumem, da se je moglo to zgoditi — in da smo jo sploh dali zakopati. A vendar sedaj vem, da smrti nobena stvar ne zadržijo; ne materina mladost, ne velika ljubezen, ne kopica otrok. A v teh letih mi ni zatemnela njena podoba. Še vedno vidim njeno blede lice pred seboj in njene poteze so mi še tako žive kakor prvi hip. Zato me vedno spremlja misel nanjo.

Kot otrok v ljubečem domu sem vendar še malo doumel, kaj je mati. Več sem čutil pozneje, ko je ni bilo več. Čutil kot mlad fant; čutil kot duhovnik, ki ne vidi matere pred oltarjem pri svoji prvi daritvi.

Še bolj pa sem spoznal vse tvoje življenje, mati, ko sem spoznal ljubezen, veselje in bridkost in skrbr nešteto domov, v katere sem prišel kot duhovnik. Polagoma sem doumel, kako veliko je bilo tvoje mučenitvo in kako velika je bila tvoja zvestoba za nas. In zdaj, ko hodim po daljnem svetu od kraja do kraja in sem pozoren na vsako najmanjšo lepoto, vem, da ni lepšega in svetejšega na zemlji — od materine ljubezni.

O, kako si bila močna. Nikdar nisi mislila nase — čeprav si nam sonca sejala v mladost, vem, da si trpljenje zmagovala vedno samo z novim trpljenjem, ki je bilo še bolj skledne in si tako na prejšnjo rano pozabila...

Tisoč materam sem že pripovedoval o tebi in po daljnem svetu nosim tvoj spomin. Ne zato, ker ti je bilo tako in tako imeno — saj na tvojem grobu ni tvoj imena ni, samo kaj si bila: zlata mamica — ampak zato, ker vem, da je v dobri, požrtvovalni, zvesti materi največja moč našemu življenju. Da bi imeli takih mater, pa bi lahko pisali o vzhajajočem Zapadu in ne o njegovem propadu...

A naj ti bodo tudi te revne vrste zahvala za tvojo ljubezen in moč. Nekdo je o ljubezni pel največji: če na kolensih svet preromal bi in tisoč src ujel bi si v dlani

in bi preblodil z njimi svet drveči—

ko zaželel vsa srečo boš obseči, začutil boš, da je že davno ni— A vse boš našel v zadnji polnosti, ko se povrneš k materi ljubeči.

O, nisem šel ljubezni v svet iskati, verjamem, mati. Vedno sem verjel, da v tebi našli smo ljubezen samo.

A ko se vrnem, rad bi še enkrat naslonil k tebi se in te objel, čeprav bi moral v ozko, tesno jamo.

Rev. Vital Vodušek, San Francisco, Calif.

Jan Plestenjak: M A J N I Š K A

V kotu nam majnik sameva in roža za rožo veneva in Materi božji so kalne oči in sonce skozi okna ne najde poti, odkar očeta v hiši ni...

Ves dom je puščava in mrtva krog hiše planjava; še rože iz tal ne žele in tako čudno trudno nam vsem je srce.

Bog ve, če očetu slabo ne gre...

Zvečer je vse tiho, le k šmarnicam zvoni, zvoni, zvon joče, drhti in ječi in iz daljnih krajev kliče svoje ljudi.

In molijo srca in duše in hiše: "Marija, še rože nam več ne cveto,

in mračno nad nami je nebo kot bi naše ne bilo... Marija, Ti si se tudi selila; bežala, pri tujcih kruha iskala. Ti veš, kako je potem doma prazno,

Ti veš, kako je na tujem težko. "Pokaži očetu pota, ki do doma gredo, da bo spet v hiši svetlo in da bodo rože pri majniku rdeče in belo dahnila in da bodo materji solze, krvave usahnile."

NARAVOSLOVJE IN VERA

Ravnatelj fizikalnega instituta v Fribourgu, ki je v znanstvenem svetu znan po iznajdbah, ki so v marsikaterem oziru utrle nova pota v novem gledanju vesoljstva, dr. Mie, je imel te dni predavanje na fribourški univerzi, ki je zbudilo veliko pozornost. Najprej je ugotovil bistveno razliko med naravoslovnim spoznavanjem in verskim dojemanjem bitja.

Dejal je, da tudi zadnjih vzrokov in osnov fizikalnega dogajanja ne bomo mogli nikoli docela doumeti. Na vsak način nova fizika do dna ruši materialistično filozofijo in podoba vesoljstva.

"Naravoslovec," ki globoko misli," je dejal dr. Mie, "bo čisto gotovo prišel do vere. Božje duha v naradi slutimo in čutimo, toda odkriva se nam v pravem pomenu besede v naradi ne. Tudi duhovne vede niso še pravo odkritje božjega bivanja in bitja. Tako bi morali vedno tavati v temi, če bi nas Bog ne bil sam iskal in se nam razodel. Prihod Kristusa na svet je tisti veliki čudež, po katerem je človek lahko našel mir v Bogu. Ta čudež je večji in brez primere važnejši, kakor vsi čudeži, ki jih je sodobno naravoslovje v vesoljstvu odkrilo. Zakaj po Kristusu se nam je razodel Bog kot oseba. Ne sme nam biti mar za to, če mnogi izobrazenci razodetje božje po Kristusu smatrajo za neumnost. Neumnost je bila tudi grškost filozofom na atenskem areopagu. Kljub temu pa nas zgodovina uči, da so domala vsi res veliki naravoslovci bili otroško verni."

L. S. K. JEDNOTA

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila, 1894, inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januara, 1899. GLAVNI URAD: 351 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL. Telefon v glavnem uradu: JOLIET 5448; stanovanje gl. tajnika: 9448. Od ustanovitve do 31. marca, 1941, imala skupna izplačana podpora \$7,861,700. Solventnost 125.19%.

IZ URADA GL. TAJNIKA

Table with columns: Dr. St., Cert. St., Ime, Svota. Lists names and amounts for various individuals, including Joseph Bobich, Joseph Jursinic, Stanley Wedic, Helen Sertic, etc.

Table with columns: No., Ime, Svota. Lists names and amounts for various individuals, including Joseph Bobich, Joseph Jursinic, Stanley Wedic, Helen Sertic, etc.

sljedeća molitva: "Tebi, o naš voditelj spada vse, kar imamo: naše stvari, naše življenje, naša srca in naše duše." V nemških državnih sirotišnicah morajo otroci pred vsakim obedom moliti sledeče: Samo Tebi (Hitler), se moram zahvaliti za moj vsakdanji kruh; nikdar, nikdar me ne zapusti Ti moj voditelj, moja vera in moja luč.

KAMPANJSKE NAGRADE

V sedanji "ON TO CHICAGO," oziroma jubilejni kampanji mladinskega oddelka in predkonvenčni kampanji je določenih dvoje vrst nagrad in sicer v denarju in prosti vožnji na vlak za izlet v Chicago, Ill., kot časten gost 20. konvencije K. S. K. Jednote, vršice se ondi sredi avgusta, leta 1942. Do te proste vožnje bodo upravičeni vsi člani in članice v starosti od 14. leta naprej, ki bodo v doli določenem času dosegli predpisano kvoto in sicer znašajo te nagrade v razdobju časa dosege kvote sledeče:

NOVI GROBOVI V CLEVELANDU

John Breakvar

Dne 9. maja je nanaglooma umrl zadet od srčne kapi na svojem domu, 18412 St. Clair Ave. občežnani in spoštovani rojak John Breakvar. Bil je star 62 let, doma iz Ljubljane, kjer je pohajal v šolo realko. Bil je izučen ključavničar. Pred odhodom v Ameriko je bil tudi kurjač na železnici. V Ameriko je došel 1903 in je delal nekaj let v znani tovarni Parish & Bingham. Leta 1907 je začel gostilniško obrt na St. Clair Ave. in E. 36. St. Med tem časom se je tudi ukvarjal s prodajanjem smok. Gostilniško obrt je vodil nekaj nad sedem let. Pred 18 leti se je pridružil August Haffnerjevi družbi za zavarovalnino, katero delo je bilo do današnjih dni.

Zelo agilen je bil tudi pri ustanovitvi slovenske banke in v potem eden prvih delničarjev. Bil je direktor sedanje nove slovenske banke, za katero spreh je bil vedno voljen delati. Rajni zapuška tukaj žaluječo soprogo Karolino, rojeno Zorman, tudi doma iz Ljubljane, zapuška sina Raymonda, ki je uslužben dolgo let v slovenski banki in tri hčere: Vida, poročena Škrjanc; Frida, poročena Slogar; Karolina, poročena Novinc. V stari domovini zapuška dva brata, Leopolda in Franka. Bil stari oče osim otrokom in zelo priljubljen med svojimi in drugimi v naselbini.

Kakor poroča družina, se je rajni pripravljal, da gre k počitku v četrtek ob 11. zvečer. Ko so ga našli mrtvega proti jutru v kopalnici, je imel v rokah še krtačico za snanjenje zob. Tako je dokončal tek svojega bivanja vedno živahn pioniir. Bil je vedno trezen mož, četudi je vodil gostilno in živel v prilikah opojnih pijač. Bil je pa tudi v vseh ozirih pošten in zaseljiv v trgovanju in osebno do drugih. Naj mu ostane zato časten spomin na njegovo ime in za njegova dela.

John Klaus

V nedeljo zjutraj, dne 11. maja je naglooma umrl dobro poznani John Klaus, star 55 let, stanujoč na 641 E. 185. St., kjer je vodil gostilno zadnjih 18 let. Tukaj zapuška žaluječo soprogo Angelo, rojeno Ile, doma iz Brezje vasi pri Ribnici, sina Rudolpha ter tri hčere: Johano, omoženo Carire; Jean, omoženo Jevnikar, in Rose, brata Vincenta, sestro Johano Kristofel in več drugih sorodnikov. Rojen je bil v vasi Podgozd pri Žužemberku, kjer zapuška sestro Marijo, omoženo Krakar in več drugih sorodnikov. Tukaj je bival 38 let ter je bil član društva sv. Cirila in Metoda, št. 191 KSKJ ter ustanovitelj Euclid Rifle & Hunting kluba, poznani kot navdušen lovec. Dalje časa ga je mučila bolezen v nogi ter je bil neprestano okrog zdravnikov za pomoč, pa nič mu ni pomagalo.

John Grmek

V soboto popoldne, dne 10. maja je po dolgi in mučni bolezn umrl znani John Grmek, star 72 let, stanujoč na 658 E. 162. St. Tukaj zapuška žaluječo soprogo Mary, rojeno Petrovič, štiri otroke: Albert, Mary, omožena Hrvatini; John in Matilda, omožena Cvetkovič, po pol sestro Mančo, omoženo Debevec v Madison, O. in po pol brata Louisa v Mentor, O. ter veliko drugih sorodnikov. Rojen je bil v vasi Strahomer pri Igu, kjer zapuška po pol brata in več drugih sorodnikov. Tukaj je bival 48 let.

Margaret Jarc

Od sobote na nedeljo, 11. maja, četrt pred eno ponoči, je preminula gdč. Margaret Jarc potem, ko so se trudili devet dni v Glenville bolnišnici, da bi ji rešili življenje s tem, da so ji zaporedoma dajali nove krvi.

Pred 11 dnevi je zbolela. Nič hudega slučaja ni niti povedala staršem, dokler ni omagala. Ko ni mogla več stati na nogah, se je vdala in opustila svoje neumorno delo za šolo in dramatično. Ko se je podala v bolnišnico, je bilo že prepozno; slepič se je razpočil in kri se je zastrujila. Nobena pomoč je ni mogla rešiti, noč in dan so prihajali sorodniki in dekleta iz njenih družtev, da so ji dajali nove krvi. V hudem trpljenju je podlegla mladenka, ki ji skoro ni bilo para v aktivnosti, bilo v šoli ali na odru v dramatični ali za družino doma, ker je bila starejša od teh, kar jih je še doma.

Družina Jarcova se nahaja na 6907 Hecker Ave. Oče Joseph Jarc je doma iz vasi Lipovec, ajdovski fare, mati Margareta, rojena Papeš, pa je doma iz Višnje vasi, fara Ambrus. Jarcova družina je dospela pred 18 leti iz Leadville, Colo. Rajna je bila rojena 29. avgusta, 1924, torej stara 17 let in devet mesecev. Pred štirimi leti je graduarala iz šole sv. Vida, od tedaj je pohajala v višjo šolo Notre Dame na Ansel Rd., kjer bi graduarala drugi mesec in potem bila v pomoč revnim staršem. Poleg staršev zapuška tri prave brate in tri sestre: Mary, Lillian in Eleanor, ter brate Robert, Jimmy in Raymond. Po očetu zapuška še brata Franka in sestro Anu. Umrla so pa trije že poprej, dva brata in sestra. Pripadala je v mladinski oddelek društva sv. Vida, št. 25 KSKJ in k SDZ. Bila je tudi članica Marijine deklške družbe ter tajnica Baragovega pevskega deklškega zbora, kjer je izvajala najtežje vloge pri dramatskih igrah. Ravno v času, ko se je vadila za glavno vlogo igre za Matevinski dan, jo je bolezen zasačila. Vlogo je morala prevzeti druga igralka.

Primož Laurič

Po dolgi bolezn je umrl na svojem domu, 1110 E. 76. St. Primož Laurič, star 50 let. Doma je bil iz vasi Hudi vrh pri Blokah, odkoder je prišel v Cleveland pred 31 leti. Zadnjih 20 let je delal pri American Stove Co. Tukaj zapuška žaluječo soprogo Agnes, hčer Agnes, dva brata, Henrija in Johana, sestro Mary Pirnat, in več drugih sorodnikov. Večni mir vsem pokojnikom, prizadetim pa naše sožalje.

Majeva številka "Novega sveta"

Koncem tekočega tedna izide majeva številka družinskega mesečnika "Novi svet," ali peta številka četrtega letnika tega lista. Izšla bo s sledečo vsebino:

"Pot do demokracije" (uvodni članek); "Pregled" (dogodkov v svetu); L. Stanek: "Moji materi" (pesem); K. Čapek: "Atila in mestno ozidje" (črtica iz davnih dni); Joža Dular: "S čolnom po Krki" (črtica); Ksaver Meško: "Mater je ljubila" (legendarna črtica); J. K.: "Mati" (črtica o skrbnji materi); S.: "Skrivnost obljube" (povest); J. M. Trunk: "Tihe ure—žudeži" (razmišljanje); "Življenje pred 5000 leti" (članek); Ivan Zupan: "Majeva poroka" (pesem); E. T.: "Beneški lev" (pesem); "Slovenski pionir" (zgodovinsko opisovanje slovenske naselbine in Slovencev v Clevelandu); "Jugoslovanski kulturni vrt v Clevelandu" (slika) "Dom in zdravje" (nasveti za zdravje, gospodinjstvo itd.); "Za smeh in zabavo"; Jos. Premrov: "Zvesta srca" (zanimiv roman).

"Novi svet" izhaja vsak mesec okrog 15. dne z zelo pestro in zanimivo vsebino. Naročniki in čitatelji dajejo temu listu visoko priznanje na njegovi pe-

strosti vsebine in list stalno pridobiva nove prijatelje med slovenskim ljudstvom širom Amerike. Pred par dnevi nam je pisala Slovenka iz Los Angeles, Cal.: "Novi svet, ki sem ga naročila, sem v redu dobila in le škoda, da nisem za ta lepi list že prej vedela. Pošljite mi vse številke od časa, ko je začel izhajati roman 'Zvesta srca.' Vesela sem, da sem zvedela za ta list in Slovencem v Ameriki čestitam, da imajo tako lep in zanimiv slovenski magazin. Torej čast komur čast.—F. U., naročnica." Tako izjavljajo razsodni ljudje.

Nešteto pisem je uredništvo prejelo tudi že iz stare domovine, ki se naravnost čudijo in nas zavidajo, da imamo ameriški Slovenci toliko zavednosti in moči, da izdajamo tako vsebinsko in drugače lep družinski mesečnik.

Do svoje posebne veljave in pomembnosti bo slovenski tisk

ZAKAJ JE PADLA JUGOSLAVIJA

New York, N. Y.—Dopisnik newyorškega lista "Tribune," Russell Hill v svojem članku iz Kaira v Egiptu popisuje, kaj je bil vzrok, da je Jugoslavija v 10 dneh propadla in piše o tem naslednje:

"To je povest, kako je Jugoslavija, najmočnejša vojaška sila na Balkanu, bila premagana in poražena v desetih dneh. To je povest, ki ni še bila pisana, kajti poslati ni bilo mogoče nobenega poročila od dne, ko je Hitler vrgel prvo bombo na Beograd.

"Povedal bom to, kar se je zgodilo in kar sem videl.

"V soboto, 5. aprila je stalo šest jugoslovanskih armad na meji. Vsi so vedeli, da bo prišlo do vojne in z navdušenjem so čakali na njo. Prepričani so bili, da bodo mogli vstaviti Hitlerja.

"Najmočnejša armada je bila v južni Srbiji. Njena naloga je bila odbiti vsak nemški vpad iz Bolgarske, kajti namen nemške armade je bil odrezati Jugoslavijo od Grške, prodrati skozi Albanijo in se združiti z italijansko armado.

"Divje gore in težko dostopni prelazi so nudili močno obrambo. Vojaško poveljstvo je bilo mnenja, da boji s tanki niso mogoči proti močni obrambi. Rekli so, da pokrajina ni pripravna za bliskovito vojno.

"O Kačaniku prelazu, ki pelje v Skoplje, so rekli častniki: 'Dva vojaka s sekirami ga morata držati.'

"V nedeljo, 6. aprila je vdaril. Svojo mehanizirano armado je vrgel čez bolgarsko mejo. Ob 7. zjutraj so prileteli nemški bombniki nad Beograd in so ga bombardirali eno uro.

"Vžigalne bombe so takoj vpepile palačo vojnega ministrstva. Vojaški poveljniki pa so morali zavohati, kajti že ob dveh ponoči so zapustili Beograd.

"Vlada je odšla na eno stran, generalni štab pa na drugo. Časnikarji so se tudi razdelili in eni so šli z vlado, eni pa z armado. Zelo težko pa je bilo potovati z vlado, kajti vsak dan se je preselila drugam. Vsled tega ji tudi ni bilo mogoče poslovlati.

"Bil sem prič, treh strahovitih nemških značnih napadov na Beograd. Ponoči sem v družbi več angleških podanikov odpotoval iz Beograda. Potovali smo vso noč in smo ob 7. zjutraj dospeli v kopalšče Vrnjačka Banja, kjer, ko smo slišali, je bila vlada. Toda vlada se je že zopet preselila.

"Mesto je zelo lepo in v njem se je nabralo mnogo beguncev, zlasti iz imovitejših slojev.

"V ponedeljek, 7. aprila zvečer je prišla strašna novica, da je Skoplje padlo. To je bil velik udarec za vsakega Jugoslovana in zlasti za Srbe. Skoplje

leži na zelo važnem stratežnem kraju in častniki so mislili, da ga bodo mogli braniti najmanj šest mesecev.

"Padec Beograda ni bil posebnega pomena, ker ga ni bilo mogoče držati. Skoplje je bilo važnejše in vsakdo je bil prepričan, če mesto ni zopet zavzeto, da je vojna izgubljena.

"Prišla so poročila, da so bili Nemci ustavljeni, da je bilo Skoplje zopet zavzeto—vojska, ki je šla v boj polna morale in z velikim junaštvom, je dobila nove nade. Toda pričela so prihajati prava poročila. Armad ni bila pripravljena, bodisi vsled brezbričnosti generalnega štaba, bodisi vsled izdajstva.

Po cestah ni bilo pastu za tanke. Ko se je vojska umikala, ni razdevala cest z minami in dinamitom. Ne verjetno je, da po cestah, po katerih se tanki skoro ne bi mogli premikati, ni bilo nobene zapreke, da bi saj zadrževale nemško armado. Zato so nemški tanki drvili dalje, kot v Franciji leto prej."

SAMOMORILEC OBVISEL NAD OGNJENIM ŽRELOM

Na Japonskem imajo ognjenik Hihara, kamor se zadnja leta hodijo pokončevati mladi samomorilci. Baje se tamkaj na tistem ognjeniku vsako leto pokonča nad 50 mladih ljudi. Lansko leto se je z višine tiste gore v ognjeno žrelo vrglo celo 72 samomorilcev. Ta bolezen samomorilstva je dala japonski vladi misliti ter je dohod od tega nevarnega ognjenega žrela zastražila. Tako je policija že marsikaterega mladega samomorilkega kandidata aretirala ter ga odvedla v zapor, nameso da bi se bil sam pokončal v ognjenem žrelu.

Pred kratkim pa je tamkaj hotel iti po vzgledih drugih takih norcev tudi mladi trgovec, 25 let stari fant iz mesta Okai blizu Tokija. Fant je bil že nekaj časa jetičen. Sedaj pa je obupal, da bi ozdravel ter se je zaradi tega hotel sam končati.

Posrečilo se mu je, da je zlezal skozi kordon policije, ki straži dohode na ognjenik. Ko je prilezel na vrh ognjenika, je videl, da je vse žrelo zagrnjeno v gost in neprodno meglo. Ko je bil na robu prepada, je skočil v megleno morje — v smrt. Konec!

Toda ni bilo konca, kakršnega je pričakoval samorilec, ampak namestu v ogenj je priletel na skalo, ki je kakih 30 metrov globoko štrela iz stene žrela. Obsegel je naravnost nad žrelom, iz katerega so se dvigali v njegov nos in pljuča smrdljivi in duševci plini. Kadarkoli je poategnil veter in razgnal za nekaj hipov goste in duševce megle, je samorilec spodaj pod seboj lahko gledal, kako se pod njim žari in kuha vrela lava, iz katere grmi in treska, da ga je začel

la kar zona spreletavati. Ko je videl, kam bi mogel pasti vsak hip, si je zopet zaželel življenja.

Poskušal je torej priti nazaj v življenje. Z nadčloveškimi napor in je čez tri ure srečno prilezal na rob prepada. Tamkaj je nezavesten omahnil. Toda že

je bila na licu mesta policija, ki je moža sprejela v svoje varstvo. Sprva so ga sicer zaprli in odvedli v Tokio. Tukaj pa so ga izpustili, ko je slovesno obljubil, da nikdar več ne bo poskušal usmrtiti se sam, ker je prestal toliko groze.

GIVE
LOVE THY NEIGHBOR...
BEAR YE ONE ANOTHER'S BURDENS...
CATHOLIC CHARITIES
Week of May 11th to May 18th
Every Catholic a Member

ZLATA KNJIGA
ki smo jo izdali za petdesetletnico

"Amerikanskega Slovenca"
je s stališča slovenske zgodovine in drugače nadvse zanimiva knjiga. Vsaka slovenska hiša bi jo naj imela v svoji hiši. Naročite jo, **50c**
stane samo .....

Kdor pa želi naročiti tudi Spominsko knjigo ki je bila izdana za štiridesetletnico "Amerikanskega Slovenca" pred desetimi leti, katerih imamo še nekaj na roki, tak dobi obe skupaj, to je Spominsko knjigo od 40 letnice in sedanjo Zlato **75c** knjigo, obe za samo .....

Naročila sprejema:
KNJIGARNA AMERIKANSKI SLOVENEK
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Ameriška Domovina
je

SLOVENSKI DNEVNIK

---

ki izhaja
v Clevelandu vsak dan
razen ob nedeljah in praznikih

V njem dobite vse najnovejšo svetovne novice, zanimive dopise in lepe romane. Naročite se na ta dnevnik, ki vam bot zvest tovariš ob dolgih večerih.

AMERIŠKA DOMOVINA
je slovenska unijska tiskarna, ki izdeluje vsakovrstne tiskovine, točno in lično, pa po zmernih cenah.

6117 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio

RAZDELITEV AFRIKE

Po vestih iz Švice bo Afrika, ako Nemčija premaga Anglijo takole razdeljena:

- 1.—Španija ohrani svoj dolnji kos Maroka s Tangerjem, ki se mu priključi še dobršen del francoskega Maroka, ter Rio di Oro. Španija bi na ta način dobila svoj atlantski imperij.
- 2.—Za Gibraltar bi stopil v veljavo poseben pravilnik.
- 3.—Portugalska bi ohranila svoje kolonije, Mosambikue in Angola.
- 4.—Francija ohrani ostali del Maroka in Alžir, ki sta potrebna za njeno gospodarsko življenje.
- 5.—Južnoafriška Unija bo pod posebnimi pogoji ohranila svojo neodvisnost, toda bi bila znatno zmanjšana na svoje meje pred zadnjo svetovno vojno.
- 6.—Italija bi dobila Tunizijo in Sudan, tako da bi bil njen imperij v Afriki od Libije do vzhodne Afrike med seboj povezan.
- 7.—Za Egipt in njegovo nadaljnje trajanje bi bila postavljen nova pravila.
- 8.—Za Sueški prekop, ki bi v glavnem prišel pod nadzorstvo Italije, bi bil ustanovljen poseben pravilnik v isti meri kakor za Gibraltar.
- 9.—Ves ostali del Afrike bi prišel pod nadzorstvo Nemčije.

AGITIRAJTE ZA MLADINSKI ODDELEK!

Preizkušena zdravila proti glavobolu

Mandel's Headache Tabs

1. Ustavi glavobol
2. Uredi želodec
3. Ojači živce
4. Odpomore ženskemu zdravju

CENA 50¢

MANDEL DRUG STORE
SLOVENSKA LEKARNA

15702 Waterloo Rd.
CLEVELAND, O.

Pošiljamo po pošti

Lastnik te lekarne je član društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ

VLOGE
v tej posojilnici

zavarovane do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebne in družinske vloge

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.
6236 St. Clair Ave. Hrad. 5678
Cleveland, Ohio

SEMENA

Zaradi vojne v Evropi, ne moremo več dobiti semen ali drugega blaga iz starega kraja, zato zaloga ni več popolna. Imamo pa še v zalogi sledeče ter pripravljamo, da naročite takoj:

- SALATA, velika polna glavna.
- SALATA, fina celozelenska ledenka.
- ENDIVJA, pozna širokoperesna.
- ENDIVJA, rumena lepo kraviljana.
- KUMARE, Atenske dolge zelene.
- KUMARE, velike najbolje domače.
- KOLERABA, podmekska rumena.
- KOLERABA, velikanška za krmo.
- PETRSILJ, gladki s korencom.
- PESA, fina okrogla namizna.
- REDKVICE, srednje-zgodnja rdeča.
- GRAH, užiten v stroču, nizek.
- GRAH, užiten v stroču, visok.
- FIZOL, brez niti, nizek, rumen.
- FIZOL, brez niti, visok, rumen.
- FIZOL, brez niti, nizek, zelen.
- FIZOL, brez niti, visok, zelen.
- PESA ZA KRMO, rdeča, funt 50c.
- PESA ZA KRMO, rdeča, funt 50c.
- REPA, za kisanje, funt 50c.
- PROSO, pristno rumena, funt 40c.
- MAJERON, sladki dišeči.
- SPINACA, najboljša iz Maribora.
- RADIČ, pravi rdeči Gorški.

CENA JE: Trije paketi 35 centov, 10 paketov \$1. Lahko kar izrečete ta oglaš, podčrtajte semena, katera želite ter za nam vrnite s Money Ordrom in naročilo bo točno odposlano.

STEVE MOHORKO CO.
704 So. 2nd St. Milwaukee, Wis.

OUR PAGE

"The Spirit of a Rejuvenated KSKJ"

—BOOST KSKJ SPORTS— —BOOST KSKJ SPORTS—

ON TO CHICAGO!

ON TO CHICAGO!

WINNERS OF 7th ANNUAL EASTERN KSKJ BOWLING TOURNAMENT

Men's Teams

1—St. Paul's Federal Bank, Chicago (St. Stephen's No. 1).....	2728
2—C. & M. Presidents, Lorain.....	2691
3—St. Joseph's Sports No. 1 Cleveland (Lodge No. 169).....	2677
4—Svetek Funeral Home, Cleveland (Lodge No. 169).....	2604
5—A. Grdina & Sons, Cleveland (Lodge No. 25).....	2597

Doubles

1—A. Sluga, F. Sluga.....	1170
2—F. Christy, F. Baraga.....	1165
3—J. Zorc, M. Slana.....	1161
4—A. Kristoff, H. Andorka.....	1132
5—J. Pustaver, J. Zabkar.....	1121

Singles

1—Larry Shuster.....	643
2—S. Cerne.....	641
3—A. Drobic.....	628
4—L. Medved.....	610
5—J. Zorc.....	606

All Events

1—A. Kristoff.....	1796
2—F. Baraga.....	1765
3—Larry Shuster.....	1764

Ladies' Team Event

1—Slapnik Florists, Lodge No. 162.....	2242
2—C. & M., Lodge No. 191.....	2181
3—Waterloo Recreation, Lodge No. 162.....	2123
4—Mary Magdalenes, No. 162.....	2102
5—St. Helen's, No. 193.....	2030

Doubles

1—M. Leskovec, A. Pozelnik.....	947
2—A. Tanko, R. Kosir.....	923
3—A. Sray, F. Globokar.....	854
4—M. Jerman, A. Budan.....	854
5—J. Skolich, M. Skolich.....	848

Singles

1—F. Globokar.....	553
2—M. Gliha.....	497
3—E. Urbancic.....	489
4—A. Tanko.....	484
5—A. Pozelnik.....	477

All Events

1—A. Tanko.....	1473
2—A. Budan.....	1401
3—F. Globokar.....	1388
4—A. Pozelnik.....	1368

CANONSBURG KAY JAYS TO PLAY HOST TO FATHERS, MOTHERS SUNDAY

Strabane, Pa. — Once again the Canonsburg KSKJ Boosters will play host to their parents at their fifth annual Mother's Day Banquet Sunday evening, May 18, in the St. Jerome's Home.

A very appropriate program has been arranged to supply a full evening of entertainment for the parents. As additional guests, the Boosters are also inviting the fathers to partake in this annual feast. Headed by Frances Cook, the girls have prepared a very tasty meal for the occasion. The chairman of the evening will be Frankie Batista, organizer of the recently formed Juvenile Booster Club. In commemoration of the 25th anniversary of the KSKJ Juvenile Department, the Juvenile Booster Club will be in complete charge of the entertainment for the evening. Some very good talent has been discovered since the organization of the club, and the Juniors are expected to put on a real program.

Besides the Supreme KSKJ Board Officers, the presidents of all the local Slovenian Fraternal organizations have also been invited, as well as a number of other prominent officials from Canonsburg. This year will see an added increase in the attendance, for the parents of the Juniors in the Booster Club will also be the

honored guests. After the banquet, dancing will be supplied for those who wish to dance. The banquet is scheduled to start at 6:30 p.m. eastern standard time.

WAUKEGANITES BLOSSOM TIME HOP IS SUCCESS

Waukegan, Ill. — Amid blossoms and confetti to the music of Johnnie Arch and his orchestra, whose theme is "Music that is easy to love," dancers at the St. Mary's Sport Club Second Annual "Blossom Time" dance were transformed to the land of make-believe on Saturday evening, May 10, 1941, in the Mother of God Auditorium. Approximately 250 young misses and gallant young men attended the dance.

Jake Repp was general chairman of the annual event, with the program being handled by Ann Cankar and Rose Treven. Publicity was taken care of by Mary Gosar, and decorations by JoAnn Cankar, who was assisted by Josephine Treven and Joseph Govekar. The house committee consisted of Anton Jeffers, John Grom, and Anton Mozina.

Get on the KSKJ Special—ASK YOUR SECRETARY!

CHICAGO SCRIBE THANKS KAY JAYS FOR CO-OPERATION

Chicago, Ill. — Yes, friends, your tourney scribe is back! I think that I can justly say that those who attended our Bowling Tournament witnessed the biggest Midwest Bowling Classic that was ever held in the history of such tournaments, but only through the co-operation of all Kay Jay members from all parts of our Union. I know that fond memories were carried back home by everyone, and many were sorry to see the tourney end so fast. Well, friends, happy memories until we all meet again at the 15th Annual K. S. K. J. Bowling Tournament.

Thanks to all who in any way aided in the success of the tournament.

Tourney Scribe.

OUR BOYS Write to Them

Private Frank E. Udovich 59 Company C, 1st Medical Regiment Fort Ord, California
Private Paul J. Prijatelj 7 Company B, 81 Training Battalion Camp Roberts San Miguel, California
Private Anthony W. Prah 7 Training Battalion 2 Training Squadron Bldg. 2052 Cavalry Rec. Center Fort Riley, Kansas
Private Rudolph Tomsic 153 A. P. G. Air Corps Detachment Aberdeen Proving Grounds Aberdeen, Maryland
Private John H. Mubie 7 Company E, 42nd Engineers Camp Shelby, Mississippi
Private L. P. Ancel 1 Company F, 60th Infantry A. P. O. Fort Bragg, North Carolina
Private Joseph N. Zurich 1 Bat. F 124 F. A. Camp Forrest, Tennessee
Private Adolph Furlan 5 Company A, 131st Infantry Camp Forrest, Tennessee
Private Ray Salmich 1 Company E, 131st Infantry Camp Forrest, Tennessee
Private Anthony Pika 169 Co. A, 3rd Eng. Train. Bat. Fort Belvoir, Virginia
Private Henry L. Zupan 25 Company D, 5th Eng. Train. Bat. Fort Belvoir, Virginia
Private William Gliha 25 Company D, 7th Battalion Medical Dept. Repl. Center Camp Lee, Petersburg, Virginia
Private John T. Jursinic 143 Company C, 1st Battalion 7th Quartermaster Training Reg. Camp Lee, Petersburg, Virginia
Private Frank Yakely 77 1326 S. U. SC. Camp Lee Virginia Hqts., Petersburg, Virginia
Private John S. Progar 153 Battalion Hq. 1st Br. 71st Coast Artillery Fort Story, Virginia
Private Joseph Fiore 143 32nd Engineers Camp Fort Richardson Anchorage, Alaska
Private Francis E. Hrovat 193 42nd Bomb Squadron Hickam Field Hawaiian Islands

Secretaries and relatives are kindly asked to send in the names and addresses of the boys in service. Address information to Glasilo, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

MEETING NOTICE

So. Chicago, Ill.—The summer schedule of meetings for Immaculate Conception lodge, No. 80, will be every third Wednesday of the month, instead of every third Sunday. The new time will be in effect for the next meeting, Wednesday evening, May 21, at 8 p.m.

Louise Likovich, sec'y

ON TO CHICAGO!

JOLIET KSKJ BOWLING CHAMPS — "THE JOLIET SLOVENIAN COALS"

The members, left to right, are: Anton Golobitsch, captain, Rev. M. J. Butala, Frank "Toots" Kuzma, Anthony Buchar, and Joseph Zalar. Stanley Wedic, not pictured, played with the team until the time of his accident.

SPECIAL AWARD WINNERS at the 14th Annual Midwest KSKJ Bowling Tourney Held in Chicago, Ill., April 25, 26, 27, 1941

Teams traveling more than 150 miles and rolling high scores:

Men's Teams	
Lodge No. 52, Indianapolis, Joseph Toth, capt.....	\$15.00
Lodge No. 52, Indianapolis, Al Mervar, capt.....	10.00
Ladies' Teams	
Lodge No. 157, Sheboygan, Helen Mervar, capt.....	\$10.00
Lodge No. 157, Sheboygan, Frances Ribich, capt.....	5.00

Teams traveling more than 400 miles and rolling high scores:

Men's Teams	
Lodge No. 63, Cleveland, Joe Mauer, capt.....	\$20.00
Lodge No. 169, Cleveland, Michael Zlate, capt.....	15.00
Ladies' Teams	
Lodge No. 162, Cleveland, A. Slapnik, capt.....	\$15.00
Lodge No. 162, Cleveland, A. Budan, capt.....	10.00

ADVICE TO CATHOLIC RECRUITS

- Be a good soldier. You can serve God and country best by being true to yourself.
- Seek out a Catholic chaplain at once: offer your services to him for any assistance he may require.
- Find your friends at the Communion rail. Some soldiers are daily communicants; others go as often as they can. You are sure of good companionship if you spend your time with frequent communicants.
- Obey commands promptly and with good will. No officer is likely to command you to do anything contrary to good conscience. If any officer should do so, consult your chaplain on the matter.
- Seek wholesome amusement in recreation hours. The chaplain can advise you where to find it. Don't gamble. Most gamblers become "moochers" — and the moocher is an army pest.
- Carry a medal and rosary; use a prayerbook in your kit. Use them. Join the Holy Name Society.
- Join a discussion group or study club. If there isn't one in your outfit, help the chaplain organize one.
- Write home frequently; write occasionally to your pastor. If the chaplain has cards to certify attendance at the Sacraments, send them home.
- Give good example as a Catholic gentleman. To men who have never known Catho-

WINNERS OF PITTSBURGH KSKJ DUCKPIN TOURNAMENT

MEN'S DIVISION
Team Events—"A" Class

1—Ambridge Boosters.....	2347
2—Lodge No. 50, Pittsburgh.....	2314
3—Lodge No. 50, Pittsburgh.....	2261
4—Lodge No. 50, Pittsburgh.....	2083
5—Girard St. Patricks.....	1957

"Over 40 Class"

Lodge No. 50, Pittsburgh.....	1691
-------------------------------	------

Doubles

1—John Kambic, John Coghe.....	1051
2—Frank Helleco, Joseph Helleco.....	950

Singles

1—P. Prejish.....	539
2—Dr. Joseph J. Boltey.....	537

All Events

Joseph Kambic.....	1591
--------------------	------

WOMEN'S DIVISION
Team Events—"A" Class

1—Pitt Boosters.....	1864
2—Lodge No. 50, Pittsburgh.....	1772
3—Lodge No. 153, Strabane.....	1713
4—Lodge No. 81, Pittsburgh.....	1694
5—Lodge No. 50, Pittsburgh.....	1576

"Over 40 Class"

Lodge No. 81, Pittsburgh.....	1491
-------------------------------	------

Doubles

1—Anna Labas, Ann Tumminello.....	862
2—Mary Golobic, Stefany Eulert.....	807

Singles

1—Stefany Eulert.....	442
2—Ann Tumminello.....	430

All Events

Ann Tumminello.....	1259
---------------------	------

ANNUAL KSKJ DUCKPIN TOURNAMENT AGAIN SCORES AS FIRST CLASS EVENT

Pittsburgh, Pa. — The official KSKJ Annual Duckpin Bowling Tournament held in Pittsburgh April 26 and 27 was as usual a great success. The co-operation and grand sportsmanship displayed by the members of the KSKJ during this tournament was one that can be boasted about among KSKJ members, but as this is usually found among our members, we will not have to discuss the matter further.

The banquet which followed the bowling sessions was very well attended and the chicken dinner prepared and served was worthy of comment. We had with us quite a few celebrities and I will try not to miss any of the guest speakers. Rev. Matthew Kebe, pastor of St. Mary's Assumption Church, opened the banquet with prayer and also greeted the bowlers and guests very cordially; Mr. John Pezdirtz, member of the Board of Trustees of KSKJ, from Cleveland, O.; Mrs. Agnes Gorisek, member of the Board of Jurors, KSKJ; Mr. John Decman, Supreme Juror, KSKJ; Father Dominic of Avalon; Dr. J. J. Boltey; Mr. F. J. Boltey; Dr. F. J. Arch, supreme medical examiner of A.

F. U.; and last but not least the two most notable men of sports in Pittsburgh at the present time: Buff Donelli, coach of the Duquesne University football team, and Fritzie Zivic, welterweight champion. The toastmaster was Mr. Frank J. Lokar.

The audience received each one of the guest speakers very enthusiastically and judging by the applause they were certainly happy to have with them such honored guests. The committee wishes to express its appreciation to these guests and sincerely hopes that they will again have an opportunity to accept our invitation at some of our future affairs.

We wish to thank each and every member of the committee, each and every member who bowled in this tournament, the mothers who helped prepare the delicious banquet, the girls who served, and in general all who helped in any way to make this banquet and bowling tournament a success.

A list of winners in the tournament who were awarded prizes at the banquet, will be found elsewhere in the Our Page.

Frances Lokar.

FOUR JOLIET CHOIRS WILL PRESENT CONCERT; GUEST GROUPS TO AID

Joliet, Ill. — The choirs of St. Joseph's Parish announce a second Choral Festival to be held on May 18 at 2:30 in the Parish Hall.

The first Choral Festival held in May 1939, was a complete success and since then, the Joliet Choirs traveled to other Slovenian communities. They are now ready to present a Choral Festival at home again.

The four home choirs, viz. mixed, male, Junior and Rosarian will be aided by "Adrija" of St. Stephen's, Chicago; "Zarja" of St. George's, So. Chicago; and Lira, of Mother of God, Waukegan.

Both Slovenian folk songs and English numbers will be featured.

A Choral dance will climax the day's entertainment with Roy Gordon's Orchestra furnishing the music from 8 o'clock to midnight.

The Joliet Choirs extend a cordial invitation to you all to an afternoon of sweet music and fine singing and also to their evening dance and social. See you all on May 18 at St. Joseph's Parish Hall in Joliet.

ASK YOUR SECRETARY!

ON TO CHICAGO!

OUR PAGE COOKING SCHOOL

By FRANCES JANCER
1110 Third St., La Salle, Ill.

Mrs. Mary V. Novak, 1223 E. Second St., Butte, Mont., a member of St. Ann's Lodge, No. 208 of Butte, tells us how to make a new cake.

White or Marble Cake

3 cups of Swans Down Cake Flour, 3/4 teaspoons baking soda, 1 teaspoon cream of tartar, 6 egg whites, 3/4 cup butter, 1 1/2 cups sugar, 1 1/2 cups milk, 1 teaspoon vanilla extract, 3/4 teaspoon lemon extract. Sift flour once, measure. Add baking powder and cream of tartar and sift three times. Cream butter, add sugar gradually, cream until light. Add flour alternately with milk in small amounts, beating after each addition. Add vanilla and lemon extracts. Beat egg white until they stand up in peaks, fold in well. Put half the batter in well greased and floured tube cake pan. Then divide remaining batter into 2 equal portions. To one, add pink coloring and to the other add 1/2 square melted Baker's chocolate. Then drop the pink batter on top of the white and the chocolate on top of the pink. Do not mix or spread batter after it is dropped in pan. Bake for 1 hour in medium oven. This batter can also be used for a three layer white cake.

Icing: Break into bowl: 2 Hershey's mild and mellow chocolate 6 oz. bars, and set in the warming closet until melted. Then beat until free from lumps. Add milk gradually and continue beating. Do not become alarmed if the mixture becomes heavy or separates, just because of this keep adding small amounts of milk and beat until of right consistency to spread on cake. This cake is wonderful for children's lunches, it stays moist for a long time and the frosting is smooth and creamy without being sticky. Makes 1 large cake.

Mrs. William A. Zinsmeister, 126 Homer Pl., Etna, Pa., a member of St. Mary's Lodge, No. 81, Pittsburgh, makes a cake in "half an hour."

Half Hour Cake

2 cups sugar, 1 cup water, 6 eggs, 2 1/2 cups flour (sifted 6 times), pinch of salt, 1 teaspoon vanilla.

Put sugar and water into a sauce pan and bring to a boil. Set aside to cool. When cool add egg yolks and beat with wire beater for 1/2 hour. Fold in flour, salt and vanilla, and last the egg whites which have been stiffly beaten but not dry. Pour batter into ungreased tube cake pan. Bake in slow oven 270 degrees for 40 minutes. Increase heat to 325 degrees. Bake for 10 minutes or until done. Invert cake over rack to cool.

Mrs. Josephine Jurjevich, 9 Liberty St., Joliet, Ill., a member of St. Francis De Sales Society, No. 29, makes a nut cake without using flour.

Flourless Nut Cake

2 cups walnuts, grated, 1/2 cup bread crumbs, 10 egg yolks, 10 tablespoons sugar, heaping but not too full, 2 teaspoons baking powder, 1 teaspoon vanilla, 10 egg whites beaten stiff. Beat egg yolks and sugar well. Add walnuts, bread crumbs, baking powder and vanilla and mix well. Fold in egg whites. Bake in well battered pan in a quick oven. Frost with whipped cream and sprinkle with grated nuts.

Anna Majerle, Montreal, Wis., a member of St. John the

ON TO CHICAGO! GET ON THE K. S. K. J. SPECIAL

Ask Your Secretary

MEETING NOTICE

Pittsburgh, Pa. — The meeting of Mary of Seven Sorrows Society, No. 81 will be held Sunday, May 18 in the Slovenian Auditorium.

All members are asked to attend this meeting, as we have important matters to discuss.

The society will sponsor a card party May 21. Members who didn't donate any prizes for the last card party, are asked to donate us a gift or a cake. It's very hard to ask always the same members for a donation. Kindly bring your gift to the meeting on Sunday or to any of our officers.

The committee is working hard to make this card party a success, and will feel that its efforts are rewarded if you will attend this party.

Members who are in arrears with assessments are requested to attend this meeting and pay as much as possible on their dues. Don't forget the prizes.

Anna Solomon, president.

ON TO CHICAGO! Get on the KSKJ Special! ASK YOUR SECRETARY!

PERSONALS

Brooklyn, N. Y. — Mr. and Mrs. L. Rupnik, Jr., of Glendale, are proud parents of twin girls, both the twins and mother are doing fine. Here is hoping that they will be members of KSKJ. Mr. Rupnik is a member of St. Joseph's.

Mr. and Mrs. Frank Staraha, of Ridgewood, are the proud parents of a baby girl, both the baby and mother are doing fine. We also hope for another member for KSKJ. Mr. Staraha is a member of St. Joseph Society, No. 57, of Brooklyn.

On the sick list are Mr. Anthony Omerzu and Mr. Louis Rupnik, Sr. Mr. Omerzu is at home and Mr. Rupnik in Bushwick Hospital. Mr. Rupnik is expected to return home in the near future.

Mr. and Mrs. Supancic, of Forest Hills, N. Y., together with their daughter, Mrs. Kennedy and her two daughters are expected to spend their vacation, next week, with brother member Joseph Staudohar in Worcester, N. Y.

Mr. and Mrs. Joseph Kerkovich, of 566 Fairview Ave., Ridgewood, are leaving the city and will take up farming near Little Falls, N. Y. Mr. Kerkovich is a member of St. Joseph's Society, No. 57, of Brooklyn, and all members wish them luck and happiness in their new role. J.J.K.

ON TO CHICAGO! Get on the KSKJ Special! ASK YOUR SECRETARY!

Baptist Lodge, No. 20 of Ironwood, Mich., sends us the following recipe for frosting that can be used for any large 2 layer cake.

Chocolate Fluff Frosting

1 cup powdered sugar, 1/4 cup milk, 2 tablespoons butter, 2 squares bitter chocolate, 1 egg.

Melt chocolate and pour into a bowl containing remaining ingredients. Bowl must be ice cold. Beat with rotary beater until frosting stands in peaks. Will stay fresh a long time and quantity is sufficient for a large 2 layer cake.

Father Edward Gabrenja, pastor of St. Stephen's Church, and Father Leonard Bogolin, assistant pastor, participated in the opening festivities by rolling the first ball on separate alleys. The "Pueblo Cowboys" were the first visitors to come to the tourney, being on hand Wednesday, April 23.

Friday, April 25, the Chicago teams again started things rolling by hitting high scores. Waukegan and Joliet were on hand Friday to help put more spirit into the tournament. About 11 o'clock who should walk into the bowling establishment but the only "Babe" Kvaternik, his sister Anne, Rose Skubie, Pauline Primoziel, and Remus Cossalter, Babe's doubles partner. As you know, this party was from Eveleth, Minn. Babe's appearance evidently put more spirit into the tournament.

Bowling was to begin at 11 o'clock Saturday morning but the "Crazy Hoosiers" put in an early appearance that morning so they started the tournament an hour before, but that morning they put on a show that we will long remember. While the boys were bowling, one of their group played a squeeze-box and he continually played during the day at the alleys. During the day, our distant friends from Ohio, Wisconsin, and other parts of Illinois came to make the tourney the success it was.

In the evening everyone, so it seems, attended the dance at St. Stephen's Hall which turned out to be a big hit. After the dance the fun-makers went to the 3 o'clock club which lasted to the very wee hours of Sunday morning. Without even

HEAR ORGAN FIRST TIME IN 65 YEARS

Fr. Baraga Used It Among Indians

Superior, Wis.—For the first time in 65 years, the organ used by Father Baraga, the north-west Wisconsin Indian Missioner, was heard here recently, at the Douglas County Historical Society's Museum.

The organ was transported from tribe to tribe by boat when Father Baraga labored among the Indians in this part of the country. It is dated 1802 and was recently repaired and was given to the museum by John Bardon, pioneer resident of Superior. The honor of playing it for the first time in 65 years went to Mrs. Henry Nelson, at the recital April 29, 1941.

Father (the Rev. Frederic) Baraga later became the first bishop of Marquette, Mich., diocese. He died in 1869.

"Catholic Herald Citizen."

MEETING NOTICE

Joliet, Ill. — St. John the Baptist Society, No. 143, will hold its regular monthly meeting Sunday, May 18, at 2 p. m. in the old school hall. Members in arrears with their dues are asked to attend this meeting and pay.

All bowlers who bowled at the last tournament are also urged to come to this meeting. We have many important items to discuss, so members, please attend.

Frank Buchar, Sec'y.

VISITOR

La Salle, Ill. — Miss Ruth Schneller of Kansas City, Kansas, visited in La Salle and Oglesby for a week. She also attended the Supan-Kernz wedding on Saturday, April 26th, in Oglesby, Ill.

ON TO CHICAGO! Get on the KSKJ Special! ASK YOUR SECRETARY!

Chicago thanks every Kay Jay

getting a wink of shut-eye, the party continued all morning in various rooms. The Hoosiers had their concertina player with them all the while. Bowling resumed at 9 that morning with the boys getting some high scores.

Many missed a chance to see a bowler from Joliet roll nine perfect strikes, but his tenth shot was a bit too mach on the Brooklyn side, which was good for nine pins which he picked up for a spare. He rolled another strike for his 279 game, the highest single score ever bowled in a Midwest Tournament, and finished with a 652 series. The Sluga brothers of Cleveland also were hot, one of them rolling 634 and 636 in doubles and singles.

The 11 o'clock squad gave us a chance to watch the 1941 champs, the Copp and Merlock Tavern team of Waukegan, roll 2810. Then late that evening we saw Carl Strupeck, our local lad, bowl 666 for single honors and Ed Kucic of So. Chicago take all events and also doubles with Konar, for a 1231 duet count.

During the evening many of our visiting friends started the long trip home and some went to the dance at the hall. The Minnesota and Indiana group continued their merrymaking at the hall and later at the hotel. A few were still at the hotel late Monday morning. Chicago is certainly glad that everyone enjoyed his brief stay here in the Windy City.

In closing, may I say that

member for attending the Midwest Tournament, and also for the good behavior at the hotel as well as everywhere else. So, may I again say, thank you and we will be seeing you at next year's Tourney.

Tourney Chatter

Your tourney scribe made many efforts to catch up with Little Sammy but had little luck until he finally met him Sunday evening, thanks to Sammy's helper. It was understood that Sammy's identity is still a mystery to many. He and his helpers put plenty of action into the fun-making during the tournament.

One Hoosier lost his pineapple at the 3 o'clock club and it is believed the Waukegan girls know about it. Curley of Ind. lost his voice. Lou Rabetz thanks Joe and Lou Dezelan for the wonderful trophy that was presented to him, but he is now looking for it. Will someone please return it!

John Zupancic of Ind. did a fine job of serenading with his concertina, and winning popularity. Did you notice the bird cage that Indian had? They claim that the bird represented the growth of K. S. K. J. spirit in Ind., so they are plugging for the 16th Midwest Bowling Meet. Well, hope a hope! Anne, Rose, and Pauline, all from Minn. came in Friday night to get a good look at their last year's friends. Seemed as tho Rose enjoyed her first visit to the Windy City, and as she probably took back with her fond memories. Babe Kvaternik

got off to an early start, coming in Friday night and was on the go from then on. It was hard to find Babe at certain times. If one looked among the Ind. gang or the "Cowboys of Pueblo," there was our man.

Bill Arbanas had the time of his life trying to keep a watchful eye on the "Crazy Hoosiers" who took his wheelbarrow, step-ladders, and other things in his Rathskeller. But what could Bill do but laugh with them. Did you know that the best souvenir that was taken by anyone was taken right from St. Stephen's Hall Sat. nite? Bet you do not know what it was? Yes, half a barrel of Monarch Beer. Yes, the beer was taken about 2 a.m. Sunday morning. The local committee was worried that something might happen to the boys driving home that night, but they learned that they reached home safely. John Mladich and Joe Anzelc of Chi. wore their tuxedos at the Club.

A Chi. lass has a proposal from one of Sammy's friends who promised her a washing machine, but she learned it would be no use as there is no electricity on his farm. She would also have to go to work to support him! The first bowler to arrive in Chicago was Condit of So. Chicago on Thurs. morning at 7 a.m. John Kochevar and John Terselich lost their voices during the tourney and are still trying to get their throats back in working order. This writer learned that the women who

served at Bill Arbanas' Rathskeller sure missed that jovial lad from Minn. called "Babe" ... He was hard to find during his stay here, but now we know where his hangout was, and we don't blame him ... They say the party that the Crazy Hoosiers and the Minn. gang had at the hotel Sun. nite was lively, and why weren't we told about it? ... Our local committee arranged to have an official greeter at the 3 o'clock club, but our greeter fell fast asleep in a chair directly below the sign that indicated where the party was to be held. We still can't see why he fell asleep. This same fellow seemed to lose himself all day Sun. as his friends (or has he any friends now) were looking for him.

The tournament turned out to be profitable for Bill Fabian, as he was busy marking score the four days. The climbing of stairs proved very tiresome for Anne Pelko of La Salle Sunday morning. Mike and John Perko of So. Chicago intended to stay only a short while at the club Sun. morning, but hours went on before they left. Seemed like Waukegan had something to do with your late stay. Stan Zupan, editor of Our Page, was busy conversing with old friends most of Sun. morning. Well, this is your Tourney Scribe signing off until, should I say, 1947.

By the way, Chicago is making plans for the 20th Annual KSKJ Midwest Bowling Meet. So long, but not for long! Tourney Scribe

KNOW YOUR MONEY
And Avoid Loss Due to Counterfeits

TO THE AMERICAN PUBLIC:

The United States Secret Service and your police wish you to **KNOW YOUR MONEY**, and through this nation-wide educational program aim to suppress the major crime of counterfeiting.

CHIEF WILSON
prevent crime through this modern method of education, instead of the age-old method of prosecutions and imprisonment.

Chief, U. S. Secret Service.

HOW TO DETECT COUNTERFEIT BILLS

- 1. KNOW YOUR MONEY!**
- 2. COMPARE** the suspected bill with a genuine of the same type and denomination. Observe carefully the following features:
  - (a) **PORTRAIT:** Genuine is lifelike; stands out from oval background which is a fine screen of regular lines; notice particularly the eyes. The counterfeit is dull, smudgy, or uncharacteristically white; scratchy; background is dark with irregular and broken lines.
  - (b) **SEAL:** On genuine, sawtooth points around rim are identical and sharp. On counterfeit, sawtooth points are usually different; uneven; broken off.
  - (c) **SERIAL NUMBERS:** Genuine have distinctive style; firmly and evenly printed; same color as seal. Counterfeit, style different; poorly printed; badly spaced; uneven in appearance.
  - (d) **PAPER:** Genuine bills are printed on distinctive paper containing very small red and blue silk threads.
- 3. RUBBING** a bill will NOT prove whether it is genuine or counterfeit; ink will rub off of either.
- 4. REMEMBER—NOT ALL STRANGERS ARE COUNTERFEITERS, BUT ALL COUNTERFEITERS ARE LIKELY TO BE STRANGERS.**

TYPES OF CURRENCY

The only three types of currency printed by the United States Government for circulation are:

1. FEDERAL RESERVE NOTES, which bear GREEN serial numbers and seal.
2. UNITED STATES NOTES, which bear RED numbers and seal.
3. SILVER CERTIFICATES, which bear BLUE numbers and seal.

PORTRAITS

Denominations of bills may be identified by portraits, as follows:

WASHINGTON	on all	\$1.00 bills
JEFFERSON	on all	\$2.00 bills
LINCOLN	on all	\$5.00 bills
HAMILTON	on all	\$10.00 bills
JACKSON	on all	\$20.00 bills
GRANT	on all	\$50.00 bills
FRANKLIN	on all	\$100.00 bills

HOW TO DETECT COUNTERFEIT COINS

- 1. KNOW YOUR MONEY!**
- 2. RING** all coins on a hard surface. Genuine coins sound clear and bell-like. Counterfeits sound dull.
- 3. FEEL** all coins. Most counterfeit coins feel greasy.
- 4. COMPARE** the reading (the corrugated outer edge) of a suspected coin with one known to be genuine. The ridges on genuine coins are distinct and evenly spaced. On counterfeit coins they are poorly spaced and irregular.

HOW TO CASH GOVERNMENT CHECKS

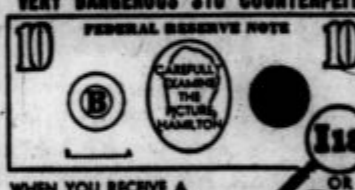
- 1. KNOW YOUR ENDORSERS!**
- 2. DEMAND** definite identification of the payee.
- 3. COMPARE** endorsement on check with signature on identification.
- 4. WPA** workers carry cards with identification number, signature and physical description. If you cash WPA checks, compare these three things and make sure the description fits that of the person presenting the check.
- 5. BE CAUTIOUS** about cashing a check on which the payee's address is far removed from your place of business.
- 6. REMEMBER—You may lose** the amount of any Government check which has not been endorsed by the rightful payee.
- 7. MAKE A CHECK BEFORE YOU TAKE A CHECK!**

The above notice, and the one printed below, are part of the national educational campaign of the United States Secret Service.

SPECIMEN WARNING NOTICE

Send postcard to Secret Service asking to be placed on mailing list.

VERY DANGEROUS \$10 COUNTERFEIT
FEDERAL RESERVE NOTE

PLACE THIS NOTICE ON OR NEAR YOUR CASH REGISTER

WHEN A STRANGER GIVES YOU A COUNTERFEIT BILL

1. DO NOT RETURN IT!
2. TELEPHONE POLICE AT ONCE!
3. DELAY THE PASSER UNDER A PRETEXT.
4. AVOID ARGUMENT, IF NECESSARY, TELL THEM THE POLICE WILL HANDLE THE MATTER.
5. WRITE DOWN A DESCRIPTION IF THE PASSER LEAVES.
6. TAKE THE TAG NUMBERS OF ANY CARS INVOLVED.

TO KNOW YOUR MONEY
STUDY DIAGRAM WHICH ILLUSTRATES THE POSITION OF IMPORTANT FEATURES OF CURRENCY REFERRED TO IN THE PAMPHLET.

